

**FLÖRT İLİŞKİSİ SÜRECİNDEKİ BİREYLERİN
ŞİDDET DAVRANIŞI DENEYİMLERİ VE BAŞETME
STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ**

**2023
YÜKSEKLİSANS TEZİ
SOSYAL HİZMET**

Gamze Nur CAFEROĞLU

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN**

**FLÖRT İLİŞKİSİ SÜRECİNDEKİ BİREYLERİN ŞİDDET DAVRANIŞI
DENEYİMLERİ VE BAŞETME STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ**

Gamze Nur CAFEROĞLU

Tez Danışmanı

Doç. Dr. OĞuzhan ZENGİN

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Sosyal Hizmet Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

Ocak 2023

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
TEZ ONAY SAYFASI.....	4
DOĞRULUK BEYANI	5
ÖNSÖZ	6
ÖZ.....	7
ABSTRACT.....	8
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	9
ARCHIVE RECORD INFORMATION	10
KISALTMALAR	11
ARAŞTIRMANIN KONUSU	12
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	12
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	13
ARAŞTIRMANIN PROBLEMLERİ	16
EVREN VE ÖRNEKLEM	17
KAPSAM VE SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	17
1. FLÖRT ŞİDDETİ.....	18
1.1. Flört, Şiddet ve Flört Şiddeti Kavramları.....	18
1.2. Flört Şiddeti Türleri.....	22
1.2.1. Fiziksel Flört Şiddeti.....	23
1.2.2. Psikolojik Flört Şiddeti.....	23
1.2.3. Cinsel Flört Şiddeti	24
1.2.4. Ekonomik Flört Şiddeti.....	25
1.2.5. Dijital Flört Şiddeti.....	26
1.2.6. Sosyal Flört Şiddeti.....	27

1.2.7. Israrlı Takip (Stalking)	27
1.3. Flört Şiddetine Kuramsal Bakış	28
1.3.1. Feminist Kuram	28
1.3.2. Güç Kuramı.....	29
1.3.3. Bağlanma Kuramı.....	30
1.3.4. Sosyal Öğrenme Kuramı	31
1.4. Flört Şiddetinin Nedenleri.....	32
1.4.1. Bireysel Faktörler	32
1.4.2. Ailesel Faktörler	34
1.4.3. Toplumsal Faktörler	35
1.5. Flört Şiddetinin Etkileri ve Sonuçları	36
1.6. Flört Şiddeti Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	37
2. FLÖRT ŞİDDETİ VE BAŞETME.....	40
3. BULGULAR	43
3.1. Ölçeklerin Güvenilirlik Sonuçları	43
3.2. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Sosyo-Demografik Özellikleri	44
3.3. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimlerinin Dağılımı	45
3.4. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimlerinin Sosyo-Demografik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi	46
3.5. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Başetme Stratejilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi	50
3.6. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimleri ve Başetme Stratejileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	56
TARTIŞMA.....	58
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
KAYNAKÇA	69
TABLolar LİSTESİ	78
ŞEKİLLER LİSTESİ	79
EKLER	79
EK 1: Etik Kurul Onay Formu	80
EK 2: Sosyo-Demografik Bilgi Formu	81
EK 3: Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği	83
EK 3: Kısa Form Başetme Ölçeği.....	87

ÖZGEÇMİŞ **89**

TEZ ONAY SAYFASI

Gamze Nur CAFEROĞLU tarafından hazırlanan “FLÖRT İLİŞKİSİ SÜRECİNDEKİ BİREYLERİN ŞİDDET DAVRANIŞI DENEYİMLERİ VE BAŞETME STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN

Tez Danışmanı, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 19.01.2023

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Doç. Dr. Ergün HASGÜL (SBÜ)

Üye : Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN (KBÜ)

Üye : Doç. Dr. Huriye İrem KALAYCI KIRLIOĞLU (KBÜ)

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile Yüksek Lisans derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Müslüm KUZU

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntılarım intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı : Gamze Nur CAFEROĞLU

İmza :

ÖNSÖZ

Bu tez çalışmasında flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri, başatme stratejileri ve şiddet davranışı deneyimleri ile başatme stratejileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Öncelikle tez danışmanlığımı üstlenen, bu süreçte bilgi ve tecrübesi ile yanımda olan danışmanım Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN'e

Yüksek lisans eğitimim için beni yüreklendiren, eğitimim boyunca çözümsüz kaldığım her konuda bana yol gösteren, danıştığım her konuda vakit ayırarak değerli bilgilerini benimle paylaşan, tez çalışmamda her daim bana rehber olan kıymetli hocam Doç. Dr. Ergün HASGÜL'e,

Tez savunma sürecimde jürimde yer almayı kabul eden, kıymetli fikirlerini güler yüzü ile benimle paylaşarak bana yol gösteren değerli hocam Doç. Dr. Huriye İrem KALAYCI KIRLIOĞLU'na,

İlkokul yıllarımdan üniversite yıllarıma her konuda bana destek olan, yeri geldiğinde bir abi yeri geldiğinde bir hoca olarak bana kucak açan, kıymetli bilgileri ile beni akademi sürecine yönlendiren, bilgi birikimi ve rehberliği ile benim gibi birçok öğrenciye ışık olan merhum Prof. Dr. Mehmet Hakan AKYILDIZ'a,

Her zaman sevgi dolu kalbi ve güler yüzü ile hayatıma eşlik eden, tez sürecimde bana her konuda yardımcı olan, sorularımı hassasiyetle cevaplayan, birlikte büyüdüğüm canım kardeşim Uzman Klinik Psikolog Esra AKHÜSEYİNOĞLU GÜLER'e, iyi ki varsın!

Tanıştığımız ilk günden itibaren bana her konuda destek olan, yüksek lisans eğitimimin bana kazandırdığı kıymetli dostlarım Çağla ABDAN, Esra Nur KARAKAYA ve Huriye BAYDAR'a,

Ve son olarak her zaman güzel kalpleri ile beni sevip sarmalayan, her konuda bana inanan, her düştüğümde beni kaldıran, desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, bu süreçte nice fedakarlıklar yapan annem Sevgi CAFEROĞLU, babam İlhan CAFEROĞLU ve kardeşim Elif Nur CAFEROĞLU'na teşekkür ediyorum.

ÖZ

Şiddet, insanlık tarihi ile birlikte var olan bir ‘‘insan hakları ihlali’’ aynı zamanda toplumsal bir sorundur. Bireyler şiddet davranışı ile yaşamlarının her döneminde karşı karşıya kalabilmektedir. Şiddet, birey üzerinde psikolojik, sosyal ve ekonomik yönden çeşitli etkilere sebep olmaktadır. Kişilerarası bir şiddet türü olarak karşımıza çıkan flört şiddeti ise bireyin sevgi bağı ile bağlı olduğu partneri tarafından uygulanması sebebi ile birey üzerinde daha yıkıcı bir etkiye sebep olmaktadır.

Bu çalışma flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ve başetme stratejilerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışma 183 kadın, 37 erkek olmak üzere toplam 220 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Demografik Bilgi Formu, Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği ve Kısa Form Başetme Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada veriler Google Forms üzerinden elde edilmiş ve elde edilen veriler SPSS 29 programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

Araştırmada partnere yönelik psikolojik şiddet uygulama davranışı ile başetme stratejilerinden aktif başetme, kabullenme, planlama ve olumlu yeniden yorumlama arasında negatif yönlü ilişki bulunmuştur. Psikolojik şiddete maruz kalma ile başetme stratejilerinden davranışsal boşverme, madde kullanımı ve inkar ile anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuş; kabullenme ile ise negatif bir ilişki bulunmuştur.

Flört ilişkisi sürecinde partnere fiziksel şiddet uygulama ile aktif başetme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı; inkar ile pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalma ile aktif başetme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı; inkar ile pozitif anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Flört şiddeti, Başetme, Başetme stratejileri

ABSTRACT

Violence is a "violation of human rights" that exists with the history of humanity and is also a social problem. Individuals can be faced with violent behavior in every period of their lives. Violence causes various psychological, social and economic effects on the individual. Dating violence, which appears as a type of interpersonal violence, causes a more destructive effect on the individual due to the fact that it is applied by the partner to whom the individual is connected with the bond of love.

This study aims to examine the violent behavior experiences and coping strategies of individuals in the dating relationship process. The study was carried out with a total of 220 participants, 183 women and 37 men. Demographic Information Form, Conflict Resolution Approach Scale and Short Form Coping Scale were used as data collection tools in the study. In the study, the data were obtained through Google Forms and the obtained data were analyzed through the SPSS 29 program.

In the study, a negative relationship was found between the use of psychological violence against the partner and the coping strategies active coping, acceptance, planning and positive reinterpretation. A significant positive relationship was found with behavioral disengagement, substance use and denial, which are strategies for coping with exposure to psychological violence; A negative relationship was found with acceptance.

There was a negative significant difference between the use of physical violence on the partner during the dating relationship and active coping, planning and acceptance; A positive significant relationship was found with denial. Negatively significant between exposure to physical violence by the partner during the dating relationship and active coping, planning and acceptance; A positive significant relationship was found with denial.

Keywords: Violence, Dating violence, Coping, Coping strategies

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimleri ve Başetme Stratejilerinin İncelenmesi
Tezin Yazarı	Gamze Nur CAFEROĞLU
Tezin Danışmanı	Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	19.01.2023
Tezin Alanı	Sosyal Hizmet
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	89
Anahtar Kelimeler	Şiddet, Flört şiddeti, Başetme, Başetme stratejileri,

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Investigation of Violent Behavior Experiences and Coping Strategies of Individuals in the Dating Relationship Process
Author of the Thesis	Gamze Nur CAFEROĞLU
Advisor of the Thesis	Assoc. Prof. Oğuzhan ZENGİN
Status of the Thesis	Master Thesis
Date of the Thesis	19.01.2023
Field of the Thesis	Social Work
Place of the Thesis	UNIKA/IGP
Total Page Number	89
Keywords	Violence, Dating violence, Coping, Coping strategies

KISALTMALAR

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

IFSW : International Federation of Social Workers

CTS : Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Şiddet; kişilerin sosyal statü, cinsiyet, ekonomik durum vb. özellikleri fark etmeksizin maruz kaldıkları aynı zamanda uyguladıkları ve hala tam anlamıyla önlenemeyen toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Şiddet türlerinin bir alt türü olarak değerlendirilen flört şiddeti; partnerlerin flört ilişkileri sürecinde birbirlerine karşı uyguladıkları fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddeti kapsar. Kişiler flört ilişkisi sürecinde ortaya çıkan şiddet durumu ile çeşitli başatme mekanizmaları kullanarak mücadele etmeye çalışırlar.

Toplumsal sorunların çözümlenmesinde önemli bir yere sahip olan, bireylerin iyilik hallerinin geliştirilmesi için ilişkilerinde sorun çözmeyi, kişileri yaşamış oldukları dezavantajları durumlar karşısında güçlendirmeyi ve özgürleştirmeyi amaçlayan bir mesleki disiplin olan sosyal hizmet (IFSW, 2020), şiddet sorunun araştırılması ve çözüm önerilerinin sunulmasında önemli bir yere sahiptir.

Bu doğrultuda araştırmanın konusu reşit olan flört ilişkisi sürecindeki bireylerin partnerleri tarafından şiddete maruz kalma, birliktelikleri sürecinde partnerlerine karşı şiddet uygulama ve birliktelik sürecindeki şiddet davranışı deneyimleri ile başatme stratejilerinin incelenmesidir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu çalışma ile özellikle ülkemizde son yıllarda üzerinde çalışılmaya başlanan bir konu olan flört şiddetini daha görünür bir hale getirmek, şiddet durumunu maruz kalan ve maruz bırakan diğeri bir deyişle uygulayan kişi perspektifinde incelemek ve kişilerin şiddet davranışı deneyimlerine ilişkin başvurdukları başatme stratejilerini değerlendirerek kişilerin güçlendirilmesine yönelik öneriler sunmak amaçlanmaktadır.

Araştırmanın temel amacının yanı sıra odaklanılan alt amaçlar aşağıda yer almaktadır:

- 1) Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin belirlemesi
- 2) Katılımcıların flört ilişkisi sürecinde yaşadıkları psikolojik şiddet, fiziksel şiddet ve uzlaşma davranışı deneyimlerinin katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine göre değerlendirilmesi

- 3) Katılımcıların başetme stratejilerinin sosyo-demografik özelliklerine göre değerlendirilmesi
- 4) Katılımcıların flört ilişkisi sürecindeki psikolojik şiddet, fiziksel şiddet ve uzlaşma davranışı deneyimleri ile başetme stratejileri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi

Günümüzde toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkan şiddet davranışının alt bir türü olan flört şiddeti giderek önem kazanmaktadır. Flört şiddetinin gittikçe yaygınlaşan bir sorun olması ilgili literatürün genişletilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Araştırmaya ilişkin tez önerisinin sunulduğu tarihte YÖKTEZ sayfasından yapılan tarama sonucu alana yönelik gerçekleştirilmiş ilk tez çalışmasının 2013 yılında yapıldığı, 2021 Ekim ayına kadar toplam 33 çalışmanın bulunduğunu belirlenmiştir. 2022 yılı Kasım ayı itibari ile gerçekleştirilen yeni tarama sonucunda ise toplam 55 çalışmanın yapıldığı ve bu çalışmalardan üç tanesinin sosyal hizmet ana bilim dalında gerçekleştirildiği belirlenmiştir (Gökçe, 2022; Yörük Tepe, 2021; Ayyıldız, 2019). Yapılan incelemelerde flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddet durumuna ilişkin çalışmaların daha çok şiddet mağduru olan kadınlar özelinde gerçekleştirildiği, şiddet davranışı uygulayan kişi, bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ve başetme stratejilerine ilişkin çalışmaların sınırlı olduğu fark edilmiştir. Bu çalışma ile flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı uygulama, şiddet davranışına maruz kalma ve şiddet davranışı ile başetme stratejilerinin incelenerek kişilerin ihtiyaç duyduğu güçlendirme uygulamalarının ve psikososyal destek hizmetlerinin belirlenmesi, bunlara yönelik olarak önerilerin ortaya konulması çalışmanın önemini arttırmaktadır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırmanın modeli, veri toplama araçları ve veri toplama süreci hakkındaki bilgilere değinilmiştir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ve başetme stratejilerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırma betimlemenin amaçlandığı nicel bir araştırmadır. Bu çalışmada öncelikle ilgili alana ilişkin literatür taraması gerçekleştirilerek kuramsal çerçeve oluşturulmuştur.

Bu araştırmada ilişkisel tarama ve genel tarama modelleri kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelinin amacı birden fazla değişken arasındaki ilişkinin tespit edilmesidir. Genel tarama modelinde ise amaç örnekleme aracılığıyla evren hakkında tespitlerde bulunmak ve buna yönelik genelleme yapmaktır (Karasar, 2016). Bu çalışmada bireylerin flört ilişkisi sürecindeki şiddet davranışı deneyimleri ve başetme stratejileri sosyo-demografik özellikleri bağlamında değerlendirilmeye aynı zamanda şiddet davranışı deneyimleri ve başetme stratejileri arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun ilk bölümünde araştırmacı tarafından hazırlanan katılımcıların sosyo-demografik özellikleri hakkında bilgi edinilmesini sağlayacak ‘‘Demografik Bilgi Formu’’, ikinci bölümünde ise 14 farklı alt ölçekten oluşan ‘‘Kısa Form Başetme leği’’ ve 5 alt ölçekten oluşan ‘‘atışmaların zmne Yaklaşım leği (CTS)’’ kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri araçlarına yönelik tanıtıcı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Demografik Bilgi Formu: Bu bölümde katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemek amacıyla; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, partnerin cinsiyeti, partnerin öğrenim durumu, partnerin ekonomik durumu, duygusal birliktelik süreleri ve birliktelikleri sürecinde şiddet durumunun yaşanıp yaşanmadığı, şiddet durumu yaşandı ise hangi şartlarda ortaya çıktığı ve şiddet durumu yaşandığında nasıl bir yol izledikleri soruları yer almaktadır.

atışmaların zmne Yaklaşım leği (The Revised Conflict Tactics Scale; CTS2): Straus tarafından 1979 yılında geliştirilmiş, Straus ve arkadaşları tarafından 1996 yılında yeniden gözden geçirilmiştir. Ölçek, flört eden, beraber yaşayan veya evlilik birlikteliği içerisinde bulunan bireylerin karşılaştıkları sorunlar karşısında birbirlerine karşı gösterdikleri şiddet davranışını aynı zamanda mantık ve uzlaşma becerilerini belirlemek amacıyla kullanılmaktadır (Aba, 2008). Ülkemizde flört ilişkisi sürecinde bulunan çiftlerdeki şiddet derecesi, yaygınlığı ve süreğenliğini belirleyen bir lme aracının bulunmaması ihtiyaından kaynaklı olarak CTS 2 Türkçe’ye uyarlanarak flört eden çiftlerde geçerlilik ve güvenirliği saptanmıştır (Aba ve Kulakaç, 2016).

78 maddeden oluşan ölçekte uzlaşma, psikolojik şiddet, fiziksel şiddet, cinsel şiddet ve yaralanmayı değerlendiren 5 alt ölçek bulunmaktadır. Ölçekte yer alan 39 madde şiddet uygulamayı, 39 madde ise şiddete maruz kalmayı değerlendirmektedir. Ölçekte 8’li Likert tipi (0= Hiç, 1= 1 kez, 2= 2 kez, 3= 3-5 kez, 4= 6-10 kez, 5= 11-20 kez, 6= 20’den fazla, 7= Son 1 yıldan daha önce) kullanılmıştır. Puanlama yöntemleri içerisinde en yaygın olarak tercih edileni ‘‘prevelans’’ belirlemedir. Prevelans uygulamalarında en az bir kez ya da daha fazla şiddete maruz kalma veya şiddet uygulamış olma durumunun değerlendirilmesi önerilmekte olup 1 ve 6 arasındaki yanıtlar ‘‘EVET=1’’ 0 ve 7 yanıtları ise ‘‘HAYIR=0’’ olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda ölçekte ters puanlanan madde bulunmamakta olup ölçek tam puan üzerinden değerlendirilmemektedir (Aba ve Kulakaç, 2016). Aba ve Kulakaç (2016) tarafından yapılan Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında iç tutarlık katsayısının alt ölçekler için .76 ile .89 arasında, genel ölçek için ise .92 olarak bulunduğu belirtilmiştir. Ölçeğin alt boyutlarının test-tekrar test güvenilirlik katsayıları ise .97 ile 1.00 arasındadır.

Bu tez çalışmasında uzlaşma, fiziksel şiddet ve psikolojik şiddet alt ölçekleri kullanılmıştır.

Kısa Form Başetme Ölçeği; Carver, Scheier ve Weintraub tarafından 1989’da geliştirilen ölçek 2003 yılında Tuna tarafından Türk toplumuna uyarlanmıştır. Ölçek sorun ve duygu odaklı başetme stratejilerini betimleyen 28 sorudan meydana gelmektedir. Ölçekte her biri iki ifade içeren 14 alt ölçek bulunmakta olup alt ölçekler; mizah, aktif başa çıkma, din, planlama, olumlu olarak yeniden yorumlama, kabullenme, duygusal destek kullanımı, maddi destek kullanımı, zihni dağıtma, inkâr etme, duygusal aktarım, madde kullanımı, davranışsal boş verme ve kendini suçlama şeklindedir. Ölçekte 4’lü Likert tipi kullanılmış olup (1-asla böyle bir şey yapmam, 2-çok az böyle bir şey yaparım, 3-orta derecede böyle bir şey yaparım, 4-çoğunlukla böyle bir şey yaparım) ölçeğin puanlanması 1 ile 4 arasında artan şekilde gerçekleştirilmektedir. Başetme stratejisindeki yüksek puan, o stratejinin diğerlerine göre daha tercih edilir olduğunu ortaya koymaktadır. Carver (1997) alt ölçeklerin iç tutarlılık katsayılarını aktif başa çıkma .68, planlama .73, olumlu olarak yeniden yorumlama .64, kabullenme .57, mizah .73, din .82, duygusal destek kullanımı .71, maddi destek kullanımı .64, zihni dağıtma .71, inkâr etme.54, duygusal aktarım .50, madde kullanımı .90, davranışsal boş verme .65 ve kendini suçlama .69 olarak belirtmiştir.

Veri Toplama Süreci

Araştırma verileri gerekli etik kurul izninin alınmasının ardından, çevrimiçi ortamda Google Forms üzerinden edinilmiştir. Araştırmaya katılma kriterleri olarak belirtilen flört ilişkisi sürecinde olma kriteri ön yazıda belirtilmiştir. Katılımcılar bu ön yazıyı okuyarak ve bilgilendirilmiş onam vererek çalışmaya dair soruları cevaplandırmışlardır. Katılımcıların soruları cevaplama süresi yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Araştırmanın verileri Aralık 2021 – Kasım 2022 tarihleri arasında elde edilmiş olup araştırmaya gönüllülük esasına dayalı olarak 220 kişi katılım sağlamıştır.

Araştırmanın Etiği

Araştırmacı tarafından Demografik Bilgi Formu, Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği, Kısa Form Başetme Ölçeği ve araştırma konusuna ilişkin genel bilgiler hazırlanarak Karabük Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kuruluna başvuru yapılmış olup gerekli etik kurul izni (10.11.2021 tarih ve Toplantı No: 2021/10 Karar No:14) alınmıştır.

ARAŞTIRMANIN PROBLEMLERİ

Araştırmanın ana problemi; “flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ve şiddet davranışı deneyimleri karşısında kullandıkları başetme stratejileri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın soruları aşağıda yer almaktadır.

- 1) Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri sosyo-demografik özelliklerine göre anlamlı bir farklılık gösterir mi?
- 2) Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejileri sosyo-demografik özelliklerine göre anlamlı bir farklılık gösterir mi?
- 3) Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı ile başetme stratejileri arasında nasıl bir ilişki vardır?

EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırma evrenini Türkiye’de bulunan ve reşit olan flört ilişki sürecindeki bireyler oluşturmaktadır.

Bu araştırmada veriler online anket yolu ile toplanmıştır. Google Forms üzerinden hazırlanan anket formu aracılığıyla çevrimiçi ortamda katılımcılardan bilgi toplanmış olup katılımcılar gönüllük esasıyla çalışmaya katılmışlardır. Araştırmamız 220 geçerli anket verileri üzerinden gerçekleştirilmiştir.

KAPSAM VE SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Bu araştırma Türkiye’de bulunan ve reşit olan 220 kişi ile sınırlıdır.

Araştırma verileri internet ortamında elde edildiğinden veri toplama sürecine dair detaylı araştırma gerçekleştirilememiş olup veriler katılımcıların öznel değerlendirmeleri ile sınırlıdır.

Katılımcıların büyük çoğunluğu kadınlardan oluştuğu için, elde edilen bulgular büyük oranda kadın katılımcıların cevapları dahilinde sınırlıdır.

Flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddet durumu ile ilgili gerçekleştirilen çalışmaların kısıtlı olması sebebiyle araştırma kapsamında incelenen kavramlar literatür ile sınırlıdır.

1. FLÖRT ŞİDDETİ

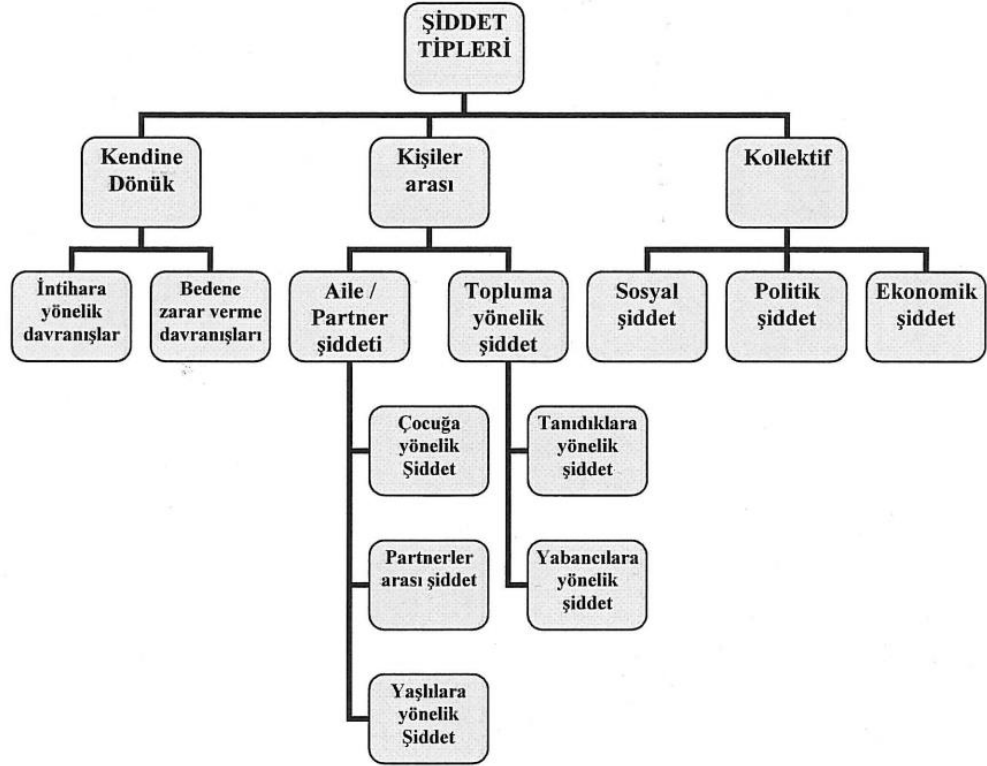
1.1. Flört, Şiddet ve Flört Şiddeti Kavramları

İnsan; toplum içerisinde çevresi ile etkileşim halinde var olan sosyal ve duygusal bir varlıktır. İnsanlar sosyal çevreleri içerisinde duygusal bağ kurdukları, kendilerine yakın hissettikleri kişiler ile çeşitli ikili ilişkiler oluşturmaktadır. Bu ikili ilişki türlerinden biri ise flört ilişkisidir. Flört kavramı Fransızca kökenli olup TDK tarafından en temel ve yalın hali ile “Kadın ile erkek arasındaki duygusal ilişki” olarak tanımlanmıştır (TDK). Bir diğer tanımda ise flört; iki birey arasında sosyal etkileşim içeren, tek tarafın ya da tarafların isteği doğrultusunda sonlandırılabilen ya da resmi bir birlikteliğe dönüştürülmeden devam ettirilebilen bir ilişki türüdür (Straus, 2004). Tanımlamalardan da fark edilebileceği üzere flört ilişkisini sosyal hayattaki diğer ilişkilerden farklı kılan ilişki sürecinde partnere karşı duyulan ilgi ve duygusal yakınlığın romantik bir bağ ile daha özel bir ilişkiyi temsil etmesidir (Sünetci vd., 2016). Flört ilişkisinin uzunluğu veya niteliği fark etmeksizin, ilişki içerisinde bireylerin sevme ve sevilme ihtiyaçlarının karşılandığı, arkadaşlık, mutluluk, aşk, kendini keşfetme gibi olumlu duyguların yaşandığı gözlemlenebilir (Fletcher, Simpson ve Thomas, 2000; Aktaran Küçükarslan, 2011). Flört ilişkisi süreci, partnerlerin birbirlerini yakından tanıma evresi olarak da değerlendirilebilen bir süreç olduğundan resmiyet kazanmış bir duygusal birliktelik kadar önem taşımaktadır. Flört ilişkisi süreci erken dönemde olumsuzlukların önlenmesi konusunda sağlıklı bir ilişki sürecine pozitif etkiler sağlayabilmektedir (Yumuşak, 2013, s. 15).

Genellikle genç yetişkinlik döneminin ilk yarısına denk gelen yaş grubunda flört ilişkisi kurmak ve sürdürmek yakın ilişki kurma ihtiyacı bağlamında beklenen bir davranıştır. Flört ilişkisi pozitif etkiler barındırmasının yanı sıra bir tartışma ortamı da içerebilir. Bireyler içinde buldukları flört ilişki sürecinde karşılaştıkları tartışma durumlarında farklı şekilde tepkiler verirler. Bu tepki uzlaşma yolunu seçmek olabileceği gibi şiddet davranışına başvurmak şeklinde de karşımıza çıkabilir. Şiddet; insanlık tarihi ile süregelen çoğu toplumda insan hakları ihlali olarak görülen günümüzde hala çözüme kavuşturulamayan en büyük sosyal sorunlardan birisidir. Şiddet, TDK tarafından “karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet kullanma”, “duygu ve davranışta aşırılık” olarak tanımlanırken Dünya Sağlık Örgütü tarafından, “fiziksel güç

veya iktidarın kasıtlı olarak tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” durumu olarak tanımlanmaktadır (WHO, 2002). 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’da ise şiddet; “kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış” şeklinde tanımlanmıştır (Resmi Gazete 2012/6284 Madde:2). Bu tanımla, şiddet davranışının sadece söz konusu fiilin gerçekleştirilmesine dayanmadığı, bu fiilin gerçekleştirilmesine yönelik tehditlerin de şiddet tanımı altında kategorize edildiği dikkat çekmektedir (Ulucaocak vd. 2014, s.370).

Şiddet olgusu değerlendirilirken şiddete maruz kalan ve maruz bırakan diğer bir deyişle şiddet uygulayan olarak iki taraftan söz edilebilir. Şiddetin maruz kalan kişi perspektifinden sınıflandırılmasına bakılacak olursa şiddet; kadına yönelik şiddet, çocuğa yönelik şiddet, yaşlıya yönelik şiddet, akranlar arası şiddet, kardeşler arası şiddet, flört şiddeti, engelliye yönelik şiddet, LGBT şiddeti, mülteci şiddeti ve kişinin kendine yönelik şiddeti olarak sınıflandırmıştır (Polat, 2016). Bir diğer çalışmada ise şiddet tipleri Şekil 1’de yer alan şekilde sınıflandırılmıştır.

Şekil 1. Şiddet Tipleri (World Report on Violence and Health, 2022)

Bu çalışmada ise günümüzde kabul edilirliliği ve önemi giderek artan şiddet türlerinden birisi olan flört şiddeti ele alınacaktır.

Literatür incelendiğinde şiddet üzerine gerçekleştirilen çalışmaların ilk olarak çocuklara ve evlilik birlikteliği içerisindeki çiftlere odaklandığı görülmekte olup flört ilişkisi sürecinde olan ya da evlilik birlikteliği olmaksızın birlikte yaşamayı tercih eden çiftler arasındaki şiddet üzerine gerçekleştirilen çalışmaların 1970'lerden itibaren gerçekleştirildiği görülmektedir. (Aba ve Kulakaç, 2016 s.35). Ülkemizde ise flört şiddetine yönelik araştırmalar 2000'li yılların sonlarından itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır (Demirtaş ve Sümer, 2022, s.409)

Flört şiddeti; evlilik hukuku olmaksızın yakın ilişkili bireyler arasında meydana gelen fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddeti içerir (Tuncay ve Tekin, 2021, s.125). ABD Adalet Bakanlığı ise flört şiddetini “flört ilişkisi sürecinde olan bireylerden birinin diğerine ya da birbirlerine karşı uyguladıkları şiddet içeren davranışların tümü.” olarak tanımlamıştır (Aslan ve ark., 2008 s.9). Daha kapsamlı bir tanımıyla flört şiddeti; flört ilişkisi sürecindeki bireylerin birbirlerine ya da birinin diğerine karşı uyguladığı fiziksel

(tokat atma, itme, çekme, vurma vb.), ekonomik (çalışma hayatını kısıtlama, zorla çalıştırma, parasına el koyma vb.), psikolojik (hakaret, yok sayma, aşağılama vb.), sosyal (ailesi/akrabası/arkadaşları ile görüşmesini engelleme, sosyal ilişkilerine müdahale etme vb.) ve cinsel (rızası dışında gerçekleştirilen cinsel eylemler) açılardan kısıtlayıcı davranışların tümü olarak tanımlanmaktadır (Makepeace, 1981 s.98; Buğa, 2021). Ayrıca, ısrarlı takip ve teknolojinin gelişmesi ile birlikte görülme sıklığı artan dijital şiddette flört şiddeti olarak değerlendirilmektedir (Buğa, 2021).

Alana ilişkin literatür incelendiğinde partner şiddeti, yakın partner şiddeti ve partner istismarı kavramlarının da flört şiddeti kavramı ile ilgili kullanıldığı görülmektedir (Cinal, 2018, s.5). Flört şiddeti, bekar veya boşanmış kişilerin mevcut veya geçmiş romantik ilişkilerinde yaşadıkları şiddeti içermesi bakımından eş ve aile içi şiddetten farklıdır (Uluocak ve ark., 2014).

Ulusal Yaralanmaları Önleme ve Kontrol Merkezi Şiddet Önleme Bölümü'nün Ulusal Yakın Partner ve Cinsel Şiddet Anketi verilerine göre ABD'de yaşamını sürdüren yetişkin kadınların %25'inin, yetişkin erkeklerin ise %18'inin hayatlarının bir döneminde yakın partnerleri tarafından fiziksel şiddete, kadınların %16'sının ve erkeklerin %7'sinin cinsel şiddete maruz bırakıldığı, kadınların %10'unun erkeklerin ise %2'sinin partnerleri tarafından ısrarlı takip edildiği belirtilmiştir (Niolon ve ark., 2017 s.7-8). ABD'de gerçekleştirilen bir diğer araştırma da ise flört ilişkisi sürecinde kadınların %25.5'inin, erkeklerin %7.9'unun partnerleri tarafından şiddete maruz kaldığı saptanmıştır (Tjaden ve Thoennes, 2000 s.9). Ankara'da bulunan iki farklı Hemşirelik Yüksekokulu'nda birinci ve dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin flört şiddetine maruz kalma durumlarının araştırıldığı bir çalışmada genel olarak öğrencilerin %28,6'sının önceki flört ilişkilerinde %21,6'sının ise mevcut yaşadıkları flört ilişkilerinde şiddete maruz kaldığı ortaya konulmuştur (Aslan ve diğerleri, 2008, 46).

Lenore Walker 1979 yılında şiddetin döngüsel doğasını ve mağdurlar üzerindeki etkisini açıklamak amacıyla üç evreden oluşan şiddet döngüsünü geliştirmiştir. Bu döngüye göre ilk evre gerginlik evresidir. Bu evrede şiddet uygulayan birey gerginlik yaratır, sebepsiz tartışmalar çıkarır, kıskançlık gösterir, partnerinin hayatını kısıtlamaya çalışır, şiddete maruz kalan birey ise gerginliği azaltmaya çalışır. İkinci evre şiddet evresidir. Bu evrede şiddet uygulayan bireyin öfkesi tırmanır ve şiddet davranışı

meydana gelir. Şiddet uygulayan birey şiddet davranışının ardından bahaneler sunmaya başlar. Üçüncü ve son evre ise balayı evresidir. Bu evrede şiddet uygulayan birey partnerinden özür diler ve durumun normale dönmesini sağlamak amacıyla yapıcı bir tutuma bürünür. Şiddete maruz kalan birey ise bu evrede partnerinin tutum ve davranışlarının samimi olduğuna inanarak yeni bir şans verir (Akt. Ataklı ve diğerleri, 2022, s.51). Flört şiddeti, duygusal olarak his barındırılan, sevilen bir kişiden maruz kalınan bir şiddet türü olması sebebi ile maruz kalan kişi tarafından kabul edilmesi ve ifade edilebilmesi güç bir durumdur. Bu sebeple de çoğunlukla şiddet döngüsü bu şekilde devam eder. Aşk, emniyet ve güvenlik içinde yaşanması ve var olması gereken duygusal birlikteliğin tehlike, korku ve baskı kaynağı haline gelmesi, flört ilişkisi sürecinde şiddet döngüsüne maruz kalan bireyin ruh sağlığı üzerinde güçlü bir olumsuz etki yaratır (Akt. Ataklı ve diğerleri, 2022, s.17).

Flört ilişkisi sürecinde ortaya çıkan şiddet davranışının asıl amacı, şiddet uygulayan kişinin partneri üzerinde güç ve kontrol sağlama isteğidir (National Youth Violence Prevention Resource Center, 2001; aktaran Aslan ve ark., 2008). Güç olgusunu temeline alan şiddet davranışı, tarihsel süreçte erkek ve kadın arasındaki eşitsizlik algısının sebebiyet verdiği, toplumsal olarak kabul edilen değer yargıları ile özdeşleştirilerek meşru hale getirilmeye çalışılmaktadır (Mihçioğur ve Akın, 2015 s. 10). Bireylerin iradeleri ile tercih ettikleri bir davranış olması sebebi ile şiddet (Walker, 1979; akt. Ataklı ve diğerleri, 2022, s.51) hiçbir türlü meşrulaştırılamaz. Toplumsal sağlığı ve birey sağlığının iyilik halini olumsuz etkilemesi sebebi ile flört şiddeti sosyal hizmet disiplininin de önemli çalışma alanlarından biridir.

1.2. Flört Şiddeti Türleri

Flört şiddeti kavramı kişilerarası bir şiddet türü olarak karşımıza çıkar ve çeşitli alt gruplardan oluşmaktadır. Bu çalışmada fiziksel flört şiddeti, psikolojik flört şiddeti, cinsel flört şiddeti, ekonomik flört şiddeti, dijital flört şiddeti, sosyal flört şiddeti ve ısrarlı takip kavramlarına yer verilecektir.

Flört şiddeti türleri çoğu zaman birlikte görülebilmekte, meydana gelen bir şiddet türü diğerine de sebep olabilmekte bu sebeple türler arasında keskin bir sınır bulunmamaktadır.

1.2.1. Fiziksel Flört Şiddeti

Şiddet denildiğinde ilk anımsanan şiddet türü fiziksel şiddettir. Bu durumun sebebi, bireylere yönelik gerçekleştirilen fiziksel şiddet davranışlarının neden olduğu zarar ve şikayetlerin daha kolay keşfedilmesi ve bu şiddet eyleminin neden olduğu zararların diğer şiddet biçimlerine göre daha objektif bir şekilde değerlendirilmesidir (Uluocak ve diğerleri, 2014, s.367). Ünsal (1996) fiziksel şiddetin; şiddet türleri içerisinde “tartışılmaz ve ölçülebilir nitelikleriyle” tek olduğunu vurgulamaktadır (Küçükkesici, 2019, s.10).

Fiziksel şiddet; tırmalama, itme, saç çekme, tokatlama, yumruklama, vurma vb. eylemleri aynı zamanda bu eylemleri herhangi bir kişiye yapmaya zorlamayı da içeren kişide yaralanmaya, sakatlığa hatta ölüme neden olma potansiyeline sahip kasıtlı fiziksel güç kullanımı olarak tanımlanabilir (Breiding ve diğerleri, 2015 s.11).

1.2.2. Psikolojik Flört Şiddeti

Flört ilişkisi içerisindeki psikolojik şiddet “partnere küfür etmek, bağırarak, zorbalık yapmak, partneri üzme, partnerin suçluluk duymasına, yetersiz ve değersiz hissetmesine sebep olmak, alay etmek, tehdit etmek, kasten partneri kızdırmak vb.” davranışları kapsamaktadır (Straus ve diğerleri, 1996; akt. Demirtaş ve Sümer, 2022, s.410). Literatürde duygusal şiddet olarak da yer alan psikolojik şiddet aynı zamanda “partneri sürekli eleştirmek, sosyal ortamlarda utandırmak, hoşlanmayacağı isimler takmak, sevgi göstermemek, başkalarının önünde küçük düşürücü davranışlar sergilemek” davranışlarını da içerir (Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, 1998; TBMM, 2007).

Psikolojik flört şiddetinde partnerler kendilerine yönelik gerçekleştirilen bu eylemleri sevgi ve kıskançlık duygusu ile bağdaştırabilir (Kaplan, 2020, s.534). Psikolojik flört şiddeti, fiziksel flört şiddetinde olduğu gibi somut etkilere yol açmadığından daha az kanıtlanabilir bir şiddet türüdür. Bu sebeple psikolojik flört şiddetine maruz kalan partner herhangi bir kanıtı olmadığı düşüncesiyle maruz kaldığı şiddet durumunu sosyal çevresine ve resmi kuruluşlara ifade etmekte zorlanmaktadır. Bu durum kişilerin çaresizce süregelen bir şiddet durumuna maruz kalma risklerini de artmaktadır. Her ne kadar somut etkiler meydana getirmese de bireyin psikososyal iyilik

halini olumsuz etkileyen psikolojik flört şiddeti sebebi ile yoğun bir stres altında kalan bireyde; depresyon, uykusuzluk, yeme bozuklukları, TSSB, hafıza bozukluğu gibi rahatsızlıklar görülebilir hatta intihar düşünceleri oluşabilir (Breiding ve diğerleri, 2015 s.17).

Toplumda giderek dikkat çeken ve bir psikolojik şiddet türü olan ‘‘Gaslighting’’; ismini George Cukor’un 1994 yapımı aynı ismi taşıyan filminden almış olup flört ilişkisi içerisinde bireyin partnerinin benlik algısına ve hafızasına olan güvenini sarsmak amacıyla kasıtlı davranışlar gerçekleştirmesidir (Sweet, 2019, s.1).

Erkeğin mevcut ilişkide partnerine psikolojik şiddet uygulaması fiziksel şiddetin yaşanabileceğine dair ilişkin önemli bir risk faktörüdür (Riggs, Caulfield ve Street, 2000, s.1291). 1990 yılında Follingstad ve diğerleri tarafından 230 kadın arasında gerçekleştirilen araştırmada, katılımcıların yaklaşık dörtte birinin ilişkileri sürecinde fiziksel şiddete maruz kaldıkları, araştırmacılar tarafından fiziksel şiddet yaşanan ilişkilerde psikolojik şiddetin yaşanmayacağı düşünülüyor ancak araştırmaya katılan kadın katılımcıların %99’unun ilişkilerinde psikolojik şiddete maruz kaldıklarını görmüştür. Bu bağlamda fiziksel flört şiddeti ile psikolojik flört şiddetinin iç içe geçtiği söylenebilir.

1.2.3. Cinsel Flört Şiddeti

Gücün kötüye kullanımı olarak değerlendirebileceğimiz şiddetin en sık karşılaşılan türlerinden olan cinsel şiddet, flört ilişkisi sürecinde rızası olmadan partnere yönelik gerçekleştirilen cinsel amaçlı tüm davranışları içerir. Dünya Sağlık Örgütü (2002) cinsel şiddeti, kişiler arasındaki ilişkiye bakılmaksızın herhangi bir ortamda gerçekleştirilen cinsel eylem, cinsel eylem gerçekleştirmeye teşebbüs, istenmeyen cinsel içerikli yorumlar veya baskı yoluyla kişiyi ticari amaçla cinsel olarak kullanma davranışları olarak tanımlanmıştır. Aynı zamanda alkol ve uyuşturucu madde etkisi altındayken veya bilişsel olarak eylemlerini anlamlandıramayacak durumda olduğunda da kişiye cinsel amaçlı gerçekleştirilen yaklaşımlar cinsel şiddet olarak değerlendirilmektedir (Çamaş ve Meşe, 2016, s.63).

Cinsel şiddet, fiziksel gücün yanı sıra baskı, korkutma, şantaj gibi psikolojik şiddet unsurlarını da içermektedir (WHO, 2002, s.149). Çoğunlukla kadınların maruz

kaldığı bir şiddet türü olan cinsel şiddetin temelinde erkeğin cinsel doyum yaşamasından ziyade kadını aşağılama ve kadına hükmetme motivasyonunun yer aldığını belirtmektedir (Yavuz, 2001, s.112).

Cinsel şiddetin yabancı biri tarafından gerçekleştirilen bir eylem olduğu algısı flört ilişkisi sürecindeki bireylerin partnerleri tarafından cinsel eylemlere zorlanmalarını şiddet olarak anlamlandırabilmelerine engel olmaktadır. Bu durum şiddetin varlığının fark edilmesine engel olduğu gibi güvenilen ve bilinen bir kişi tarafından maruz kalınan bir durum olması sebebi ile de kişinin ruh hali için daha yıkıcı olabilmektedir (Aslan ve diğerleri, 2008).

Şiddet mağduru kadınlar, cinselliğin toplum içerisinde tabu olması, yeniden zarar görebilecekleri düşüncesi, şikayet ettiklerinde ve olayın duyulduğunda maruz kalacakları damgalanmadan endişe etmeleri sebebi ile durumu devlet kanallarına bildirmekte çekinmektedirler (Çamaş ve Meşe, 2016, s.63). Bu sebeple cinsel şiddetin, gerçekleştirilen araştırmalardan elde edilen verilerden daha da yaygın olduğu düşünülmektedir. Cinsel şiddet ile mücadele hususunda kadınların güçlendirilmesi ve toplumun bilinçlendirilmesi önem taşımaktadır.

1.2.4. Ekonomik Flört Şiddeti

Ekonomik flört şiddeti, ekonomik kaynakların ve paranın düzenli bir şekilde partner üzerinde baskı, tehdit ve kontrol aracı olarak kullanılmasıdır. Kişinin düzenli çalışma hayatını engellemek, iş hayatında ilerlemesini engellemek, gerekli maddi ihtiyaçlarını karşılamamak, kişinin geliri üzerinde hakimiyet kurmak ve kazancının harcanması noktasında rızasını gözetmemek ekonomik şiddet davranışlarına örnek olarak sayılabilir (İncecik vd., 2009, s.5).

Dünya Değerler Araştırması (The World Values Survey), erkeklerin ev giderleri, eğitim ve sağlık giderlerinin karşılanmasında gücü elde tuttuklarını ortaya koymaktadır (Fawole, 2008, s.171). Ekonomik şiddet kadını bağımlı hale getirmeyi amaçlar. Kadınları ekonomik olarak bağımlı hale getirmek, onların fiziksel, zihinsel, cinsel ve ekonomik şiddete maruz kalmalarına da sebep olmaktadır (Bilican Gökkaya, 2011: 104).

İçli (1994), ekonomik faktörlerin şiddet ilişkisindeki etkisinin iki yönlü olabileceğini belirtmiştir. İlk olarak kadının ekonomik yönden erkeğe bağımlı olmasıdır.

Bu durumda, erkek kadını kendine bağımlı olarak değerlendirir ve bir tehdit olarak yorumlamaz. İkinci olarak ise kadının meslek statüsü olarak erkekten üstün olmasıdır. Bu durumda kadının daha fazla kazanç elde etmesi kadını bir tehdit unsuru haline getirir ve erkek bu durumu ortadan kaldırmayı amaçlayan davranışlara başvurur (Bilican Gökkaya, 2011, s.104).

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (2003) verilerine göre, aktif çalışma hayatında bulunan kadınların sadece %38'inin kazançları kendi kontrolündedir. 500 kadın üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilen bir araştırmada ise katılımcıların %21,4'ü partnerleri tarafından ekonomik şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Araştırma incelendiğinde ekonomik şiddetin, maruz kalınan şiddet türleri arasında üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir (Dikmen, Özaydın ve Yılmaz, 2018, s.173).

1.2.5. Dijital Flört Şiddeti

Gelişen teknoloji ve yaygın internet kullanımı, kişiler arası ilişkilerde iletişimi aktif hale getirerek sosyal yaşantıya olumlu yönde katkı sunmakla birlikte mahremiyetin göz ardı edilmesi ile çeşitli dezavantajlı durumları da beraberinde getirmektedir. Teknolojinin ve sosyal ağların kötüye kullanımı şiddet içerikli davranışların yeni bir platformda oluşmasına ortam hazırlamıştır (Offenhauer ve Buchalter, 2011, s.4). Sanal ortamda verilerin kopyalanabilmesi, kolaylıkla ulaşılabilir olması, silinememesi ve çok sayıda kişi tarafından erişilebilir olması dijital şiddeti çok daha tehlikeli bir hale getirmektedir (Shariff, 2005, akt. Genç Hayat Vakfı, 2015, s.67).

Dijital flört şiddeti, bireyin teknolojik araçlar kullanarak partneri üzerinde hakimiyet kurmaya çalışması, partnerini korkutması ve partnerinin eylemlerini kontrol altında tutmak istemesi olarak tanımlanabilir (Fidan ve Yeşil, 2018, s.19).

Partneri ortak bir sosyal medya hesabı açmaya zorlamak, partnerin sosyal medya şifresini istemek, sosyal medyada yer alan arkadaşlarına müdahale etmek, partnerin telefon ve bilgisayarını izni dışında karıştırmak, sosyal medya paylaşımlarında partneri kısıtlamak vb. dijital flört şiddeti davranışlarındanır. Güncel bir konu olan partneri korkutarak ya da üzerinde baskı kurarak çıplak fotoğraf istemek ve göndermek de dijital flört şiddetinin örneklerindedir (Kaplan, 2020, s.535).

Bireyin partneri tarafından sürekli takip edilmesi, nerede ve kiminle olduğunun merak edilmesi, her arandığında ulaşılabilir olmasının talep edilmesi durumları kıskançlık ve sevgi göstergesi olarak yorumlanabilmektedir. Bu durum da bireylerin maruz kaldıkları şiddet durumu fark edebilmelerini güçleştirmektedir.

ABD’de yüz yüze ve dijital ortamda yaşanan partner şiddeti üzerine 540 üniversite öğrenci ile gerçekleştirilen bir araştırmada katılımcıların %73’ünün dijital ortamda partner şiddetine maruz kaldığı saptanmıştır (Marganski ve Melander, 2015, s.12).

1.2.6. Sosyal Flört Şiddeti

Sosyal flört şiddeti; partnerlerden birinin diğerinin sosyal yaşamını kısıtlaması, engellemeye ve kontrol altında tutmaya çalışması şeklinde tanımlanabilir (Fidan ve Yeşil, 2018, s.19). Bireyin aile ve akrabaları ile görüşmesini engellemek, karşı cins ile arkadaşlık kurmasına yasaklamak durumlarına da sosyal flört şiddetinde sıklıkla rastlanmaktadır. Partner bu davranışları sevginin dışavurumu, sevgiden kaynaklı kıskançlık ve koruma iç güdüsü gibi yorumlayarak meşru hale getirmeye çalışmaktadır (Mor Çatı Sığınma Vakfı, 2015).

Sosyal flört şiddetine maruz kalan birey zamanla sosyal ortamından uzaklaşarak yalnızlaşır. Bu durum bireyin iyilik haline zarar vererek güçsüzleşmesine yol açar.

1.2.7. Israrlı Takip (Stalking)

Kadına Yönelik Şiddet Araştırması tarafından ısrarlı takip (stalking), kişiyi birden çok defa takip etmek, kişinin iş yerinde veya evinde görünmek, taciz edici telefon görüşmeleri yapmak ve kişiye yazılı mesaj ya da nesne bırakmak şeklinde tanımlanmıştır (Krebs, Breiding, Browne ve Warner, 2011, s. 488).

Flört ilişkisi sürecinde gösterilen ısrarlı takip davranışı ile birey, partnerinde korku uyandırmayı, partnere gözdağı vermeyi ve partnerin güvencesiz hissetmesini sağlamayı amaçlamaktadır (Fidan ve Yeşil, 2018, s.19).

1.3. Flört Şiddetine Kuramsal Bakış

Alan yazın incelendiğinde flört şiddetinin doğasını anlamak ve açıklamak amacıyla feminist kuram başta olmak üzere çeşitli kuramlardan yararlanıldığı görülmüştür. Bu kuramlar, aralarında farklılıklar barındırsa da ataerkil yapı, sosyo-ekonomik kaynaklar ve statü hususunda ortak fikirleri paylaşırlar (Larsen, 2016, s.16). Bu çalışmada flört şiddetine ilişkin feminist kuram, güç kuramı, bağlanma kuramı ve sosyal öğrenme kuramı ele alınacaktır.

1.3.1. Feminist Kuram

Feminizm, Latince’de ‘kadın’ anlamına gelen ‘femine’ kelimesinden türemiş olup feminizm yaklaşımı kadınların yalnızca kadın oldukları için maruz kaldıkları baskı ve eşitsizlik üzerine odaklanan bir bilim alanıdır (Taş, 2016, s.165).

Feminizm hareketi ilk olarak 1800’lü yıllarda kadınların erkekler ile eşit yasal ve sosyal haklara sahip olmak istemesi faaliyetleri ile başlamış olup 1900’lü yıllarda yerini eğitim ve iş hayatına katılım konularındaki eşitlik arzuna bırakmıştır. Sonrasında üçüncü dalga hareketi ile siyasal eşitlik üzerine odaklanmıştır (Gardner 2009; akt. Karaçay, 2021, s.15).

Feminist kuram kadına yönelik şiddetin yanı sıra kadınların iş hayatına katılımı, eşit maaş, kadınlar için seçme ve seçilme hakkı ve cinsel istismar sorunlarına odaklanmaktadır (Şen ve Kök, 2017, s.76).

Feminist kuram, toplumsal cinsiyet rollerinin öğrenildiği süreçte kadınların duygusal, şefkatli davranışları içeren roller ile özdeşleştirildiğini erkeklerin ise baskıcı ve kontrol edici davranışları içeren roller ile özdeşleştirildiğini ifade eder. Flört ilişki sürecinde yaşanan şiddeti toplumsal cinsiyet rolleri temelinde ele alarak erkeğin kadın üzerinde güç ve kontrol kurmak amacıyla kullandığı davranışlar olarak açıklamaktadır (Taşdemir ve diğerleri, 2022, s.300; Hester ve Donovan, 2009, s.162).

Feminist araştırmacılar, ilk yıllarda flört ilişki sürecinde yaşanan şiddeti, erkeğin üstünlüğünü pekiştiren ve meşrulaştıran ataerkil toplumsal yapı ile açıklamaktayken ilerleyen yıllarda ataerkil yapının yanı sıra sosyo-ekonomik yapının da flört şiddeti üzerinde etkisinin göz ardı edilemeyeceği fikrini benimsemişlerdir (Dobash, Dobash,

Wilson, & Daly, 1992; Dobash & Dobash, 2004 akt. Üstünel, 2019, s.2; Larsen, 2016, s.17).

Feminist kuramı diğer kuramlardan ayıran en önemli özellik ise flört ilişkisi sürecinde gerçekleştirilen kadına yönelik şiddeti toplumsal bir sorun olarak ele almasıdır (Güneş, 2018, s.19; akt. Sırım, 2021, s.17).

Feminist kuram, flört ilişkisi sürecinde meydana gelen şiddet durumu ile ilgili erkeği fail, kadını ise sadece mağdur olarak sınıflandırması sebebi ile eleştirilere maruz kalmıştır (Hutchinson, 2012, s.12). Kurama ilişkin diğer bir eleştiri ise kadınlar tarafından flört ilişkisi sürecinde gerçekleştirilen şiddet davranışının savunma amaçlı olduğu ve partneri korkutmaya yönelik olmadığı anlayışını savunmasıdır (Shorey, Cornelius ve Bell, 2008, s.189).

Feminist kuram, flört şiddetinin önlenmesinde toplumsal cinsiyet rollerinin, partnerlerin şiddete karşı bireysel tutumlarının ve ilişki sürecindeki kontrol ve güç davranışlarının ifadesinin değiştirilmesine odaklanmaktadır (Aba, 2008, s.6).

1.3.2. Güç Kuramı

Güç kuramı, kadın ve erkek arasındaki güç dengesizliğinin flört ilişkisinde şiddet yaşanma riskini arttırdığı ileri sürmektedir. Güç kuramcılarını feminizm kuramının aksine şiddetin ataerkil toplumsal yapıdan kaynaklanmaktan ziyade güç dengesizliklerinin aile içi şiddet yaşanma riskini arttırabileceğini dolaylı olarak da flört ilişkisinde şiddet yaşanma durumunu arttırabileceğini ifade ederler (Hutchinson, 2012, s.13).

Aile içi çatışmalarının çözümünde şiddetin çocukluk çağında tanık olunarak ve deneyimlenerek öğrenildiğini inanılmaktadır. Psikososyal risk faktörlerinin ve ekonomik zorluklarında aile içi gerilimi arttırarak şiddet yaşanma riskini arttırabileceği, aile yaşamında bunu deneyimleyen kişilerin de flört ilişkileri sürecinde partnerlerine şiddet davranışı gösterebileceği öne sürülmektedir (Bell ve Naugle, 2008, s.1097-1098). Bell ve Naugle (2008), güç kuramının kapsamının sınırlı olduğunu bildirmektedir.

1.3.3. Bağlanma Kuramı

Bağlanma kuramı ilk olarak 1940 yılında İngiliz psikanalist John Bowlby tarafından ortaya atılmıştır. Kuram, Bowlby'nin savaş zamanı İngiltere'sinde ebeveynlerinden ayrılmış çocuklara ilişkin gözlemlerinden ortaya çıkmıştır (Jones, 2015, s.1).

Bağlanma, doğuştan gelen bir ihtiyaçtır ve bebek bakım verenine bağlanmaya hazır halde dünüyaya gelir. Bu bağ sadece beslenme ihtiyaçını değil bebeğin duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasını da kapsamaktadır (Harlow, 1958, s.673). Bağlanma kavramı, bebeğin psikolojik ve fizyolojik ihtiyaçlarının giderilmesiyle kendisine bakım veren kişi ile kurduğu duygusal bağ olarak da tanımlanabilmektedir (Levy ve Jonson, 2018; akt. Karaçay, 2021, s.17). Bakım vereni ile bağlanma ihtiyaçtı tüm insanlar için ortak olsa da bağlanmanın nasıl gerçekteştiği konusunda bireysel farklılıklar bulunmaktadır (Ainsworth, 1979, s.932). Bebeğin, bakım vereni ile kurduğu ilk ilişkide duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması ve kendisini güvende hissetmesi, karşısındakileri ve dünüyayı da güvenilir bir yer olarak algılamasını sağlayacaktır (Çalışır, 2009 s.241-242). Bakım verenlerin bebeğin ihtiyaçlarına duyarsız kaldığı, bebeğe karşı sevgisiz ve ilgisiz olduğu durumlar da ise bebekler kaçınmacı veya kaygılı bağlanma stilleri geliştirirler (Akt. Yörük Tepe, 2021, s.23). Bowlby, bağlanma ilişkilerinin içselleştirildiğini ve bebeklik çağındaki deneyimlerin sonraki arkadaşlık ilişkilerini ve duygusal birliktelikleri şekillendirdiğini ifade eder (Akt. Nichols, 2013, s.127).

Partnerler arasındaki karşılıklı duygusal bağ sonucu ortaya çıkan flört ilişkisinde "bağlanma" ilişki temeli olarak görölmektedir. Güvenli bağlanma stiline sahip kişiler ilişkilerinde partnerlerine karşı güvenli, daha nazik, sevgi dolu ve destekleyici bir tutum içerisindeyken, kaçınmacı ve kaygılı bağlanma stiline sahip kişilerin daha kıskanç, kaygılı ve duygusal olarak değişken bir tutum içerisinde oldukları belirlenmiştir (Hazan ve Shaver, 1987, s.515). Kaygılı ilişkiler kuran bireylerin, ilişki sürecinde yaşadıkları yitirme ve terk edilme korkusu ile partnerlerine karşı çatışmacı bir tutum içerisinde oldukları belirtilmektedir (Akt. Nichols, 2013, s.127). Yapılan çalışmalar flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddetin kaçınmacı ve kaygılı bağlanma stili ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır (Slootmaeckers ve Migerode, 2018, s.4).

Güvenli bağlanmaya sahip olan bireyler, sorunları ile başa çıkma konusunda kendilerini daha yetkin hissederler (Bowlby, 1988, s.4). Bireylerin başetme ve iletişim becerilerinin güçlü olmasının flört ilişkisi sürecinde şiddet yaşanma riskini azaltması beklenmektedir.

1.3.4. Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal öğrenme kuramı Albert Bandura (1960) tarafından ortaya koyulmuştur. Temelinde ‘‘taklit’’ ve ‘‘pekiştirme’’ olgusunu içeren kuram, davranışların çocukluk çağından itibaren gözlemlenerek ve davranışsal koşullanma yolu ile öğrenildiğini ifade eder.

Sosyal öğrenme kuramı, şiddet davranışının da diğer sosyal davranış biçimleri gibi doğrudan deneyimlenerek, gözlemlenerek ve bilişsel kontrole tabi olarak sosyal yaşantı içinde öğrenildiğini ifade eder. (Bandura, 1977, s.146). Çocukluk döneminde şiddete şahit olmak, şiddete doğrudan maruz kalmak ve şiddetin işlevsel doğası yani kendini ifade etme, problem çözme, diğerini kontrol etme ve diğerine hükmetme hakkında öğrenilen toplumsal mesajlar ilerleyen yaşamda kişilerarası şiddet riskini meydana getirir (Wekerle ve Wolfe, 1999, s.141-142).

Çocukluk döneminde aile ortamında şiddete şahit olmak ya da şiddete doğrudan maruz kalmak insan zihninde şiddetin bir başetme mekanizması olarak nitelendirilmesine ve kişinin ilerleyen süreçte partnerine şiddet uygulama riskinin artmasına sebep olmaktadır (Sarıhan, 2019, s.24). Aile içinde öğrenilen şiddet davranışı, ilerleyen dönemlerde erkek çocuğunun partnerine şiddet uygulaması, kız çocuğunun ise şiddeti içselleştirmesi ile partneri tarafından maruz kaldığında normal olarak yorumlaması şeklinde karşımıza çıkar (Ünal, 2005, s.87). Bu kuramın en önemli özelliklerinden biri şiddet davranışının kuşaktan kuşağa aktarılan bir olgu olarak yorumlanmasıdır (O’Keefe, 1988, s.40).

Flört ilişkisi sürecinde olan 18-35 yaş arası 526 kişi ile gerçekleştirilen bir çalışmada; aile ortamında fiziksel şiddete şahit olanların flört şiddetine maruz kalma düzeylerinin daha fazla olduğu, erkeklerde aile ortamında sözel, psikolojik ve fiziksel şiddete şahit olma düzeyi arttıkça flört ilişkisi sürecinde partnere sözel, psikolojik ve fiziksel şiddet uygulama düzeyinin arttığı, kadınlarda ise aile ortamında duygusal

şiddete maruz kalmanın ilişki sürecinde partnere duygusal şiddet uygulamayı arttırdığı belirlenmiştir (Aydın, 2018, s.124).

1.4. Flört Şiddetinin Nedenleri

Toplumsal bir soru olarak karşımıza çıkan flört şiddetinin önlenbilmesine yönelik çalışmaların gerçekleştirilebilmesi için şiddetin doğasını anlamak ve nedenlerini belirlemek önem taşımaktadır. Alanyazın incelendiğinde flört şiddetine neden olan faktörlerin, gerçekleştirilen çalışmanın içeriğine göre farklı şekillerde ele alındığı belirlenmiştir.

Biyolojik, psikolojik, kültürel faktörler ve toplumsal cinsiyet eşitliği kavramlarına dayanan birçok farklı teorik model, flört ilişkisi sürecindeki risk faktörlerinin tanımlanmasına katkı sağlar (WHO, 2010). Dünya Sağlık Örgütü (2010), flört şiddetinin nedenleri açıklarken ekolojik modelden faydalanmıştır. 1970’li yıllarda ortaya atılan ekolojik modelde şiddetin nedenleri bireysel faktörler, ilişkisel faktörler, sosyal çevre ve toplumsal normlar olarak sınıflandırılmaktadır. Ekolojik modelin temelinde, risk faktörleri arasındaki etkileşime vurgu yapılmaktadır (WHO, 2010). Bir diğer çalışmada şiddetin nedenleri, biyopsiko faktörler ve dış çevre arasındaki etkileşim ile açıklanmıştır (Subaşı ve Akın, 2005, s.1).

Sosyal hizmet disiplini toplumsal sorunları mikro, mezzo ve makro düzeyde ele alarak bireylerin biyopsikososyal iyilik hallerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddetin nedenleri bireysel, ailesel ve toplumsal olarak ele alınacaktır.

1.4.1. Bireysel Faktörler

Bireysel faktörler; bireylerin biyolojik, psikolojik, davranışsal ve demografik özellikleri bağlamında ele alınacaktır.

Beyinde şiddet davranışı ile ilgili bölgeler frontal lob ve prefrontal kortekstir. Ergenlikte tam olgunluğa ulaşan frontal lob; karar verme, plan yapma, davranışları kontrol edebilme gibi yetenekler ile ilgilidir. Prefrontal bölge ise; limbik sistem tarafından üretilen duyguların ve tepkilerin kontrol edilip düzenlenmesi ile ilişkilidir.

Prefrontal bölgede oluşan lezyonlar kontrol sistemini etkiler ve şiddet davranışına sebep olur (Mendes ve diğerleri, 2009, s.81).

Depresyon, kendini kanıtlama çabası, çocukluk çağı ebeveyn tutumları, antisosyal kişilik bozukluğu ve diğer kişilik bozuklukları flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddetin durumunun psikolojik nedenleri arasında yer almaktadır. Yapılan çalışmada, partnerine şiddet uygulayan erkeklerde şiddet uygulamayanlara göre antisosyal, borderline ve narsistik kişilik bozukluklarına sahip olma oranı nispeten daha yüksek bulunmuştur (Bora, 2015, s.45).

Davranışsal faktörlere ilişkin gerçekleştirilen çalışmalara bakılacak olursa; partnere yönelik şiddete ilişkin gerçekleştirilen 74 çalışmanın %49'un da kıskançlığın şiddet sebebi olduğu belirtilmiştir (Langhinrichsen-Rohling ve diğerleri, 2012, s.436-456). Ülkemizde üniversite öğrencileri ile gerçekleştirilen bir diğer araştırmada ise öğrencilerin %42'sinin ilişki sürecinde partnerleri tarafından maruz kaldıkları şiddetin sebebi olarak kıskançlığı belirttikleri görülmektedir (Dikmen, Özaydın ve Yılmaz, 2018, s.173). Bir diğer davranışsal faktör ise alkol ya da madde kullanımınıdır. Alkol ya da madde kullanımı flört sürecinde yaşanan şiddet ile doğrudan ilgili olmayıp şiddet üzerinde kolaylaştırıcı bir etkiye sahiptir. Follinstad ve arkadaşları (1999) tarafından gerçekleştirilen çalışmada partnerine şiddet uygulayan erkeklerin şiddet uygulamayan erkeklere göre daha problemlilik alkol kullanımının olduğu; Lundeberg ve arkadaşları (2004) tarafından ilişki sürecinde partnerine şiddet uygulamayan, fiziksel şiddet uygulayan ve psikolojik şiddet uygulayan üniversite öğrencisi erkekler arasında gerçekleştirilen araştırmada ise partnerlerine fiziksel şiddet uygulayan erkeklerin diğer iki grupta yer alan erkeklere göre daha problemlilik alkol kullanımının bulunduğu belirlenmiştir. Nichols ve arkadaşları (1998) gerçekleştirdikleri çalışmada, partnere yönelik gerçekleştirilen cinsel şiddetin %80'inden fazlasında alkol faktörünün yer aldığını belirlemişlerdir (Akt. Murray ve Kardatzke, 2007, s.82).

Haliç Üniversitesinde eğitim gören öğrenciler ile gerçekleştirilen çalışmada katılımcıların %15,1'i en sık karşılaştıkları şiddet sebebinin kıskançlık olduğunu, diğer nedenlerin ise güvensizlik ve öfke kontrolü olduğunu belirtmişlerdir (Karadayı, 2020).

Alanyazın incelendiğinde, cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, ekonomik durum vb. faktörlerin de şiddete neden olan bireysel unsurlardan olduğu görülmektedir. Kadınların erkeklere göre partnerleri tarafından daha fazla şiddete maruz kaldıkları, 18-25 yaş

arasındaki bireylerin şiddete maruz kalma açısından risk grubunda bulunduğu, ekonomik durumdaki bozulmaların partnerler arasındaki gerilimi arttırarak flört ilişkisi sürecinde şiddet yaşanma durumunu etkilediği bilinmektedir (Murray ve Kardatzke, 2007, s.83). Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin eğitim durumları ile partnerlerine yönelik şiddet uygulama ve şiddete maruz kalma oranları arasındaki ilişki karmaşıktır. Araştırmalar genellikle düşük eğitim düzeyine sahip bireylerin yüksek eğitim düzeyine sahip bireylere kıyasla partnerlerine yönelik daha fazla şiddet davranışı gösterdiğini ortaya koymaktadır (WHO, 2010). TÜİK araştırmasında herhangi bir mezuniyet düzeyi olmayan erkeklerin %45'inin partnerlerine fiziksel şiddet, %19'unun ise cinsel şiddet uyguladığı, lisans ve lisansüstü mezuniyeti bulunanların ise %20'sinin fiziksel şiddet, %4'ünün cinsel şiddet uyguladığı belirlenmiştir (Akt. Özkan, 2019, s.13). Verilere bakılacak olursa eğitim düzeyi ile şiddet uygulama durumu arasında ters yönlü bir ilişkinin bulunduğu görülse de lisans ve lisansüstü mezunu her beş erkekten birinin partnerine yönelik şiddet davranışı göstermesi azımsanamayacak bir bulgudur. Dünya Sağlık Örgütü (2010), eğitim durumunun şiddete maruz kalma üzerinde de etkili olduğunu, düşük eğitim düzeyine sahip kadınların yüksek eğitim düzeyine sahip kadınlara nazaran daha fazla partner şiddetine maruz kalma risklerinin bulunduğunu ancak bu durumun tüm flört şiddeti türleri için geçerli olan bir bulgu olmadığını, Flake tarafından 2005 yılında gerçekleştirilen bir çalışmada yüksek eğitim düzeyine sahip kadınların partnerleri tarafından cinsel şiddete uğrama risklerinin daha yüksek bulunduğunu belirtmiştir.

1.4.2. Ailesel Faktörler

İlk sosyal alan olan aile çocuğun kişiliği ve davranışlarının şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir. Araştırmalara göre çocukluk döneminde aile içerisinde şiddet ve istismara maruz kalan bireyin, ileriki yaşantılarında davranış problemleri ve başatma becerilerin yetersiz kalması gibi sorunlar yaşadığı ve partnerine şiddet uyguladığı belirlenmiştir (Aslan ve diğerleri, 2008, s.11). Ehrensaft ve diğerlerinin gerçekleştirdiği ve 20 yıl boyunca süren çalışmada, çocukluk döneminde şiddete ve istismara uğrama durumunun flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından şiddete uğrama riskini arttırdığı görülmüştür (Akt. Civan Gökkaya, 2022, s.23). Aile ortamında şiddete tanıklık etmek ise bir diğer risk faktörü olarak ele alınabilir (Murray ve Kardatzke, 2007, s.81-82).

Çocukluk döneminde aile ortamında şiddete tanıklık eden birey için şiddet davranışı olağan bir hal alır ve bir sorun olarak yorumlanmaz. 1983 yılında gerçekleştirilen araştırmada, çocukluk dönemi aile içi şiddete maruz kalan bireylerin flört ilişkileri sürecinde partnerlerine maruz kaldıkları şiddet türünü uygulama eğiliminde oldukları saptanmıştır (Bernard ve Bernard, 1983, s.286). Çocukluk döneminde cinsel tacize maruz kalan erkek bireylerin, flört ilişkileri sürecinde cinsel şiddet davranışını daha fazla destekledikleri belirlenmiştir (Debowska, Boduszek ve Willmott 2017). Bu bağlamda aile ortamında yaşanan şiddet deneyiminin flört ilişkisi sürecindeki şiddete etkisi sosyal öğrenme kuramı perspektifinden değerlendirilebilir.

Literatürde, aile ortamında şiddete tanık olmanın flört ilişkisi sürecinde partnere karşı şiddet davranışı gösterme eğilimini arttırdığına yönelik bulgular yer alsa da ebeveynler arası şiddete tanık olmanın, flört şiddeti uygulama olasılığı üzerinde hiçbir etkisi olmadığını gösteren araştırmalara da yer verilmiştir (O'Keefe, 2005, s.3-4).

2017 yılında 758 kişi ile gerçekleştirilen bir diğer çalışmada ise eğitim düzeyi düşük ebeveynlere sahip gençlerin ilişkilerinde partnerlerine yönelik daha fazla fiziksel şiddet uyguladıkları belirlenmiştir (Temple ve diğerleri, 2017, s.235).

1.4.3. Toplumsal Faktörler

Flört şiddeti, ikili ilişki içerisinde gerçekleşen bir durum olarak görülse de şiddet davranışının; nesilden nesile aktarılan, cinsiyet kalıplarına çeşitli şekillerde atfedilen bir olgu olması toplumsal boyutu ile de ele alınması gerekliliğini meydana getirmektedir.

Toplumsal cinsiyet rolleri, cinsiyet eşitsizliği (örneğin; kadınların iş gücüne katılmasının engellenmesi vb.), saldırganlığı destekleyen kültürel normlar, ataerkil toplum yapısı ve zayıf sosyal politikalar flört şiddetini etkileyen toplumsal normlardandır (CDC, 2020). Toplumsal cinsiyet, erkek ve kadına sosyal olarak atfedilen rollerdir. Toplumsal olarak kadınlara yüklenen itaatkar ve partnerine bağımlı roller, erkeğin partnerine yönelik gerçekleştirdiği şiddeti toplumsal boyutta kabul edilebilir kılmaktadır. Ülkemizde 1106 üniversite öğrencisi ve 300 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilen iki farklı çalışmada, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre şiddet kabul düzeyleri daha yüksek bulunmuştur (Kaya Sakarya, 2013, s.61-62; Yörük Tepe, 2021, s.57). Bir çalışmada ise flört ilişkisinde partnerine şiddet gösterdiğini belirten

öğrencilerin, flört şiddetini kabul düzelerinin şiddet uygulamadıklarını belirtenlere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Yumuşak, 2013 s.100-106).

Toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında, Türkiye’de erkek bireylerde güçsüzlük, yetersizlik vb. özelliklerin toplum tarafından kabul görmemesi birey üzerinde bir baskı kaynağı oluşturur ve şiddet açısından tetikleyici bir unsurdur (Çelik, 2016, s.8).

Toplumsal cinsiyet rollerini benimseyen bireylerin ilişkilerinde partnerlerine şiddet uygulama sıklıklarının yüksek olduğu belirlenmiştir (Tam, 2018, s.83).

1.5. Flört Şiddetinin Etkileri ve Sonuçları

Flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddet, türü ne olursa olsun birey üzerinde yıkıcı bir etkiye sahiptir. Yalnızca anlık olarak yaralanma, morarma vb. gözle görünür sonuçlara sebep olmamakta, aynı zamanda bireyin psikososyal ve cinsel iyilik halini de olumsuz etkilemektedir. Flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından şiddete maruz kalan birey, kısa vadede yaralanma vb. sorunlarla; uzun vadede ise problemler, alkol kullanımı, madde kullanımı, öfke problemi, yeme bozuklukları, özgüvende azalma, TSSB gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. İntihar girişimi de flört şiddetinin uzun vadede de oluşan sonuçlarından (Avşar Baldan ve Akış, 2017, s.42).

Gerçekleştirilen araştırmada, partnerleri tarafından fiziksel/cinsel şiddete maruz kalan kadınların, şiddete maruz kalmayanlara göre sigara kullanımı, bulantı, yeme bozukluğu, depresif belirtiler ve aktivitelere yönelik ilgisizlik bakımından daha yüksek risk altında bulunduğu saptanmıştır. Aynı çalışmada partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan erkeklerin ise şiddete uğramayanlara oranla yeme bozukluğu ve sigara kullanımı açısından yüksek risk altında bulunduğu belirtilmiştir (Bonomi ve diğerleri, 2013, s.821).

Çalışmalar flört şiddetine maruz kalma ile en çok depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu arasında ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Akt. Civan Gökçaya, 2022, s.19). 2020 yılında gerçekleştirdiği çalışmada Mermertaş, flört şiddetine maruz kalmanın depresyon riskini arttırdığını, benlik saygısını ise düşürdüğünü belirtmiştir.

Toplumsal cinsiyet normları göz önünde bulundurulduğunda kadınların partner şiddetine daha çok maruz kaldığı bilirse de erkeklerde partner şiddetine maruz

kalmaktadır. Erkeklerin maruz kaldıkları flört şiddeti karşısında öfkelenedikleri, kadınların ise korku ve kaygı hissettikleri görülmüştür (Akt. Yörük Tepe, 2021, s.20).

Flört ilişkisi sürecinde yaşanan en kötü şiddet deneyiminin incelendiği bir araştırmada, flört şiddetine maruz kalan erkeklerin %90'dan fazlası şiddet sonucu yaralanma yaşamadığını, kadınların ise % 47.8'i ise tıbbi tedaviye ihtiyaç duyacak ciddi yaralanma yaşadığını belirtmiştir (Molidor ve Tolman, 1998, s.186). Kadınların şiddet sonucu daha fazla yaralanmaya maruz kalmaları bu yönde koruyucu ve önleyici çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Çalışmalar şiddetin ruh sağlığı ve fiziksel sağlık üzerindeki olumsuz etkilerine odaklanmış olsa da sosyal etkileri de göz ardı edilemez. Flört şiddetinin nedenleri ve sonuçları üzerine yapılan bir araştırmada, kadın katılımcılardan bazıları şiddet sonrası sosyal çevrelerinden uzaklaşmak durumunda kaldığını ifade etmişlerdir (Fidan ve Yeşil, 2018, s.22). Yapılan bir diğer çalışma, flört şiddetine maruz kalan kadın öğrencilerin erkeklerden daha fazla arkadaşlarından izole olduklarını belirtmiştir (Stephenson ve diğerleri, 2012, s.209). Şiddet sonucu sosyal ortamından uzaklaşan bireyin gerekli sosyal destek mekanizmaları ile buluşamaması, bireyin güçsüzleşmesine ve süreğen bir şiddet mağduru olma riskinin artmasına neden olabilmektedir. Aynı risk durumu maruz kalınan şiddeti, sosyal çevresi ve gerekli kamu kuruluşları ile çeşitli sebeplerle paylaşamayan ya da paylaşmayı reddeden şiddet mağdurları açısından da gözetilmelidir.

Özellikle genç yetişkinlik döneminde görülen flört şiddetinin, ilerleyen dönemlerde bireylerin hayatlarına taşınabilmesi ve aile içi şiddet formuna geçebilmesi de ciddi bir sorun oluşturmaktadır (Callahan ve diğerleri, 2003.672).

1.6. Flört Şiddeti Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmalar

Literatür incelendiğinde flört şiddeti üzerine gerçekleştirilen çalışmalar, uluslararası düzeyde 1970'lerde, ulusal düzeyde ise 2000'li yıllarda gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Özellikle son yıllarda üzerinde çalışılan bir konu olan flört şiddetinin nedenleri, sonuçları ve ilişki sürecindeki bireyler üzerine etkisi hakkında farklı mesleki disiplinlerden birçok araştırmacı çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmaların genellikle üniversite öğrencileri ve kadınlara yönelik olduğu görülmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2013 yılında 79 ülkeden elde edilen verilere göre gerçekleştirdiği araştırmada, fiziksel/cinsel partner şiddetinin kadınlar arasındaki küresel yaygınlığı %30 olarak belirtilmiştir (WHO, 2013).

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2014 yılında yayınlanan raporda; kadın nüfusunun %35'inin hayatının bir döneminde partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı belirtilmiştir. Bir diğer araştırmada ise partner şiddetine maruz kalan kadınların %44'ünün psikolojik, %36'sının fiziksel ve %12'sinin cinsel şiddet, %8'inin ise hamilelik döneminde fiziksel şiddete maruz kaldığı tespit edilmiştir (Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, 2015).

Kırlılar (2021) tarafından 200 kadın katılımcı ile gerçekleştirilen araştırmada; katılımcıların %78.5'inin psikolojik flört şiddetine, %12'sinin fiziksel flört şiddetine ve %9.5'inin cinsel flört şiddetine maruz kaldığı, şiddete maruz kalma ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiye bakıldığında ise şiddetin yaşam doyumu üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunmadığı belirtilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti algıları ve toplumsal cinsiyet rollerinin kabul düzeyleri üzerine 20 üniversite öğrencisi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler ile gerçekleştirilen çalışmada, toplumsal cinsiyet rolleri kabul düzeyi ile flört şiddetini normalleştirme oranı arasında pozitif yönlü bir korelasyon bulunmuştur (Akdeniz, 2022).

282 kadın ve 142 erkek katılımı ile gerçekleştirilen çalışmada; erkek cinsiyet rolünün flört şiddeti tutumunu pozitif yordadığı sonucuna ulaşılmıştır (Çengel, 2022).

Öztürk ve Gökaya (2022) tarafından 475 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilen çalışmada; katılımcıların en çok duygusal şiddete maruz kaldıkları, kadınların erkeklere göre psikolojik şiddet mağduru olma düzeylerinin yüksek olduğu, partner şiddetine maruz kalan kadınların şiddete maruz kalan erkeklere oranla ilişkiye devam etmeyi düşünmedikleri, cinsiyet farkı olmaksızın katılımcıların büyük bir kısmının şiddet anında susmayı, kaçmayı/buldukları yeri terk etmeyi tercih ettikleri belirtilmiştir.

Devrim ve Beydağ (2022) tarafından toplumsal cinsiyet algısı ve flört şiddeti tutumlarına dair 192 öğrenci ile gerçekleştirilen araştırmada; öğrencilerin %11,4'ünün partneri tarafından şiddete maruz kaldığı, %6,3'ünün ise partnerine şiddet uyguladığı

belirtilmiştir. Katılımcıların %7,4'ü aile içi şiddete maruz kaldığını, %8,6'sı ise ailesinde aile içi şiddete maruz kalan birey bulunduğunu ifade etmiştir. Araştırmada öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı arttıkça, flört şiddetine yönelik olumlu tutumların arttığı belirlenmiştir.

Dikmen ve arkadaşları tarafından 500 kadın öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmada, katılımcıların %88'inin duygusal flört şiddeti, %22,2'sinin sözel flört şiddeti, %21,4'ünün ekonomik flört şiddeti, %16,4'ünün fiziksel flört şiddeti ve %7,2'sinin cinsel flört şiddetine maruz kaldıkları, öğrencilerin sözel, fiziksel, ekonomik ve cinsel şiddet mağduru olma durumları ile umutsuzluk seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerin sözel, duygusal, ekonomik ve cinsel flört şiddeti mağduru olmaları ile anksiyete seviyeleri arasında da anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Sezgin (2007) tarafından, kadın konukevinde kalmakta olan partneri tarafından şiddete maruz kalmış kadınların kullandıkları başetme yöntemleri ile algıladıkları sosyal desteğin ruhsal sağlıkları ile ilişkisini incelenmek amacıyla kontrol grubu için 54 kadın toplam 107 kadın ile gerçekleştirilen çalışmada; kadın konukevinde kalmakta olan kontrol grubu içerisinde yer alan kadınların şiddet deneyimleri ile kullandıkları başetme mekanizmaları ve algıladıkları sosyal destek arasında anlamlılık bulunamadığı belirtilmiştir.

2. FLÖRT ŞİDDETİ VE BAŞETME

Bireyler, yaşamların her döneminde stresli durumlar ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu stres faktörleri ve güçlükler başetme sürecinin başlamasına ortam hazırlamaktadır. Kişilerarası şiddet türlerinden olan flört şiddeti de maruz kalan bireyde; cinsiyetine, şiddet türüne ve maruz kalma sıklığına göre farklı düzeylerde stres faktörüne sebep olmaktadır.

Lazarus ve Folkman başetmeyi, “Kişinin kaynaklarını aştığı veya zorladığı düşünülen, belirli dışsal ve/veya içsel talepleri idare etmek için kişinin gerçekleştirildiği sürekli değişen bilişsel ve davranışsal çabalar.” olarak tanımlamıştır (Lazarus ve Folkman, 1984). Karşılaşılan her güçlükte bu süreç yeniden yaşanan bir döngüdür (Türküm, 1999, s.1). Başetmede, problemin çözülmesinin yanı sıra problemin sebep olduğu stres faktörü ile de mücadele etmek de amaçlanmaktadır. Bu sebeple başetme, bireyin ruhsal iyilik halinin devamlılığı için önemlidir. Bireylerin stres ile başa çıkma biçimlerinin psikolojik, fiziksel ve sosyal refahlarını etkilediğine dair kanıtlar başa çıkma stratejilerinin bireyin hayatındaki önemini ortaya koyar (Folkman ve Lazarus, 1980, s.219).

Alan yazın incelendiğinde başetme stratejilerine dair farklı sınıflandırmaların yapıldığı görülmektedir. Başetme stratejileri sınıflandırmalarına bakılacak olursa; Lazarus ve Folkman (2006) problem odaklı ve duygu odaklı, Holohan ve Moos’un (1987) aktif ve pasif, Scheir ve diğerlerinin ise (1986) yaklaşma karşın kaçınma ve problem yönelimliye karşın emosyon yönelimli olarak sınıflandırdıkları görülmektedir (Akt. Sezgin, 2007, s.26). Carver ve diğerleri ise (1989) problem odaklı, duygu odaklı ve işlevsel olmayan olarak sınıflandırmıştır (Carver ve diğerleri, 1989, s.268).

Duygu odaklı başetmede, karşılaşılan stres faktörü karşısında duygusal tepkiler dengede tutulmaya çalışılır. Problem odaklı başetmede ise soruna odaklanılır ve mevcut erişilebilir kaynaklar ile sorunun çözümlenmesine yönelik girişimlerde bulunulur. Birey problem odaklı başetmede sorunun çözülmesini amaçlarken, duygu odaklı başetmede stres kaynağının kendi üzerindeki olumsuz etkisini ortadan kaldırmaya çalışmaktadır (Bulut ve diğerleri, 2020, 342).

Lee ve diğerleri (2014) gerçekleştirdikleri çalışmada duygu odaklı başetme stratejilerinin fazlaca kullanımının benlik saygısında azalmaya neden olduğunu; Rohde

ve diğerkleri ise (1990) sorun odaklı başatme stratejilerinin bedensel ve psikososyal problemlerin hafifletilmesinde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Başatme Stratejileri

Aktif başa çıkma; stresin etkilerini ortadan kaldırmak veya etkilerini iyileştirmeye çalışmak için doğrudan eylem başlatma sürecidir. Aktif başa çıkma, doğrudan eylem başlatmayı ve adım adım başa çıkma girişimi yürütmeyi içerir.

Planlama; stres faktörü ile nasıl başa çıkılacağını düşünmek anlamına gelir. Eylem stratejileri geliştirmeyi, sorunun en iyi nasıl çözüleceğini düşünmeyi içerir.

Din; dua, meditasyon vb. kültürel dini öğelere, duygusal destek kaynağı ve olumlu yeniden yorumlama için bir araç olarak başvurulmasını içerir.

Olumlu olarak yeniden yorumlama; stresli bir durum karşısında sorun odaklı aktif başa çıkma eylemlerine devam edilebilmesi için stres kaynağının olumlu terimler ile yeniden gözden geçirilmesidir.

Kabullenme; başatme sürecinin iki yönü üzerindeki etkilerinin kabul edilmesini ifade eder. Bunlardan ilki, stres kaynağının gerçek olarak kabulü; ikincisi ise aktif başatme stratejilerinin yokluğunun kabulüdür.

Mizah; bireyin stres faktörleri ile dalga geçmesini ifade eder.

Duygusal destek kullanımı; bireyin sosyal çevresinden moral desteğı, sempati veya anlayış görmesini içerir.

Maddi destek kullanımı; araçsal nedenlerle sosyal destek, tavsiye ve başka insanlardan yardım aramasıdır.

Zihni dağıtma; bireyin zihnini stres faktörlerinden uzaklaştırmak için farklı bir şeyler yapmaya odaklanmasıdır.

İnkâr; bireyin stres faktörünün var olduğuna inanmayı reddetmesi veya stres faktörü gerçek değilmiş gibi davranmaya çalışmasıdır.

Duygusal aktarım; bireyin yaşadığı sıkıntıya veya üzüntüye odaklanarak duygularını dışavurma eğilimini ifade eder.

Madde kullanımı; bireyin stres faktörleri ile karşılaştığından madde ve alkol kullanımına başvurusıdır.

Davranışsal boşverme; bireyin stres etkeni ile başetme çabasının azalması, hatta stres etkeninin engellediği hedeflere ulaşma girişiminde de vazgeçmesidir.

Kendini suçlama; bireyin stres faktörü karşısında kendini eleştirme eğilimidir (Tuna, 2003).

3. BULGULAR

Araştırma sonucu elde edilen veriler IBM SPSS Statistics 29 programına işlenerek analizler yapılmıştır. Araştırma sonuçlarını incelerken sayısal değişkenler için tanımlayıcı istatistikler ($ort \pm ss$), kategorik değişkenler için frekans dağılımları kullanılmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin alt ölçek puanları ilgili maddeler toplanarak elde edilmiştir. İlk olarak, çalışma değişkenlerinin dağılımı için normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Kolmogorow Smirnov normallik testi ($p > .05$) sonucuna göre normallik varsayımı sağlandığı tespit edilmiş ve bu sebeple analizde parametrik testler kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında farklılık olup olmadığını anlamak için Bağımsız Örneklem T Testi kullanılmıştır. İki'den fazla bağımsız grup arasında farklılık olup olmadığını anlamak için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), hangi gruplar arasında farklılık olduğunu öğrenmek için ise Tukey Testi yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği, Kısa Form Başetme Ölçeğine güvenilirlik analizi uygulanmış, ölçeklerin güvenilir çıkması sonucunda analizlere başlanmıştır. Sonrasında elde edilen verilerin sosyo-demografik dağılımları incelenmiş olup ardından ölçeklerin sosyo-demografik özelliklere göre ve birbirleri arasındaki ilişkisi analiz edilmiştir.

3.1. Ölçeklerin Güvenilirlik Sonuçları

Ölçekte yer alan soruların tutarlılığını ölçmek amacıyla güvenilirlik analizi kullanılmıştır. Araştırmada ölçme aracı olarak kullanılan Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği ve Kısa Form Başetme Ölçeğine ait Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Güvenilirlik analizi sonuçları

	Madde Sayısı	Cronbach Alfa (α) Değeri
<u>Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği</u>	52	.96
<u>Kısa Form Başetme Ölçeği</u>	28	.85

3.2. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Araştırmamızda .80 güç ve .30 etki büyüklüğü elde etmek amacıyla G-Power'da gerçekleştirilen ön güç analizine dayalı olarak 126 katılımcıya ulaşılması hedeflenmiştir (Faul, Erdfelder, E., Buchner, A. ve Lang, 2009). Araştırmada 183'ü kadın, 37'si erkek olmak üzere toplam 220 katılımcı yer almıştır. Katılımcıların yaşları 18 ile 39 arasında değişmekte olup örneklemin yaş ortalaması 24,85 (SS = 2,83)'tir. Katılımcıların flört ilişkisi sürelerinin 1 ay ile 120 ay arasında değişmekte olduğu, ortalama flört ilişkisi süresinin 26,32 ay (SS = 25,65) olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların diğer sosyo-demografik özellikleri frekans ve yüzdelik değerleri ile Tablo 2'de özetlenmiştir.

Tablo 2: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin sosyo-demografik özellikleri

Öğrenim Durumunuz	N	%	Partnerinizin Öğrenim Durumu	N	%
Lise	11	5	Lise	22	10
Önlisans	7	3,2	Önlisans	28	12,7
Lisans	151	68,6	Lisans	135	61,4
Lisansüstü	51	23,2	Lisansüstü	35	15,9
Ekonomik Durumunuz	N	%	Partnerinizin Ekonomik Durumu	N	%
İyi	38	25,8	İyi	71	9,5
Orta	162	63,1	Orta	139	63,2
Kötü	20	12,1	Kötü	10	4,5

Katılımcıların %5'i (N=11) lise, %3,2'si (N=7) önlisans, %68,6'sı (N=151) lisans ve %23,2'si (N=51) lisansüstü mezundur. Katılımcıların %25,8'i (N=38) ekonomik durumunu iyi, %63,1'i (N=162) orta ve %12,1'i (N=20) kötü olarak belirtmiştir. Katılımcıların partnerlerinin öğrenim durumuna bakılacak olursa %10'u (N=22) lise, %12,7'si (N=28) önlisans, %61,4'ü lisans (N=135) ve %15,9'u (N=35) lisansüstü mezundur. Katılımcıların %9,5'i (N=71) partnerinin ekonomik durumunu iyi, %63,2'si (N=139) orta ve %4,5'i (N=10) kötü olarak belirtmiştir.

3.3. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimlerinin Dağılımı

Tablo 3: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet uygulama deneyimlerinin dağılımı

Flört İlişkisi Sürecinde Şiddet Uygulama	Kadın		Erkek	
	N	%	N	%
Şiddet davranışı yok	49	26,8	12	32,4
Psikolojik Flört Şiddeti	110	60,1	20	54,1
Fiziksel Flört Şiddeti	24	13,1	5	13,5

Kadın katılımcılardan %26,8'inin (N=49) flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik şiddet davranışı göstermediği, %60,1'inin (N=110) psikolojik flört şiddeti davranışı gösterdiği, %13,1'inin ise (N=24) fiziksel flört şiddeti davranışı gösterdiği belirlenmiştir. Erkek katılımcılardan %32,4'ünün (N=12) flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik şiddet davranışı göstermediği, %54,1'inin (N=20) psikolojik şiddet flört şiddeti davranışı gösterdiği, %13,5'inin ise (N=5) fiziksel flört şiddeti davranışı gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 4: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddete maruz kalma deneyimleri dağılımı

Flört İlişkisi Sürecinde Şiddete Maruz Kalma	Kadın		Erkek	
	N	%	N	%
Şiddet durumu yok	53	29	11	29,7
Psikolojik Flört Şiddeti	101	55,2	20	54,1
Fiziksel Flört Şiddeti	24	15,8	6	16,2

Kadın katılımcılardan %29'unun (N=53) flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından herhangi bir şiddet davranışına maruz kalmadığı, %55,2'sinin (N=101) partneri tarafından psikolojik flört şiddeti, %15,8'inin (N=24) ise fiziksel flört şiddetine

maruz kaldığı belirlenmiştir. Erkek katılımcıların %29,7'sinin (N=11) flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından herhangi bir şiddet davranışına maruz kalmadığı, %54,1'inin psikolojik flört şiddeti (N=20), %16,2'sinin ise fiziksel flört şiddeti davranışına maruz kaldığı belirlenmiştir (Bkz. Tablo 4)

3.4. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimlerinin Sosyo-Demografik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi

Araştırmanın ilk sorusu doğrultusunda flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin sosyo-demografik özelliklere göre değişip değişmediğini; değişiyor ise nasıl bir farklılık olduğunu anlamak için T-test ve ANOVA analizleri yapılmıştır.

Tablo 5: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin cinsiyet değişkeni bağlamında incelenmesi

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p
Uzlaşma Uygulama	1.Kadın	183	5.16	1.31	.32	.75
	2.Erkek	37	5.08	1.50		
Uzlaşma Maruz Kalma	1.Kadın	183	5.18	1.30	.43	.66
	2.Erkek	37	5.08	1.48		
Fiziksel Şiddet Uygulama	1.Kadın	183	1.38	3.41	.54	.58
	2.Erkek	37	1.05	3.30		
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	1.Kadın	183	1.34	3.43	.38	.70
	2.Erkek	37	1.10	3.30		
Psikolojik Şiddet Uygulama	1.Kadın	183	2.32	2.32	.76	.44
	2.Erkek	37	2.00	2.00		
Psikolojik Şiddet Maruz Kalma	1.Kadın	183	2.20	2.20	.53	.59
	2.Erkek	37	1.97	1.97		

*p<0,05

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile sosyo-demografik özelliklerinden cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 6: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin ekonomik durum değişkeni bağlamında incelenmesi

	Ekonomik Durum	N	\bar{X}	SS	F	p
Uzlaşma	1.İyi	38	5.18	1.20	0.98	.90
Uygulama	2.Orta	162	5.12	1.35		
	3.Kötü	20	5.25	1.55		
Uzlaşma Maruz Kalma	1.İyi	38	5.39	.91	.69	.49
	2.Orta	162	5.12	1.37		
	3.Kötü	20	5.05	1.63		
Fiziksel Şiddet Uygulama	1.İyi	38	1.73	4.08	.57	.56
	2.Orta	162	1.18	3.16		
	3.Kötü	20	1.75	3.83		
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	1.İyi	38	1.65	4.10	.50	.60
	2.Orta	162	1.16	3.15		
	3.Kötü	20	1.75	3.93		
Psikolojik Şiddet Uygulama	1.İyi	38	2.23	2.60	.21	.80
	2.Orta	162	2.23	2.29		
	3.Kötü	20	2.60	2.37		
Psikolojik Şiddet Maruz Kalma	1.İyi	38	2.18	2.53	.38	.68
	2.Orta	162	2.10	2.30		
	3.Kötü	20	2.60	2.68		

* $p < 0,05$

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile sosyo-demografik özelliklerinden ekonomik durum değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 7: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin öğrenim durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

	Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	SS	F	p	Tukey
Uzlaşma Uygulama	1.Lise	11	4.45	.52	1.63	.18	
	2.Önlisans	7	5.28	.42			
	3.Lisans	151	5.11	.11			
	4.Lisansüstü	51	5.39	.16			
Uzlaşma Maruz Kalma	1.Lise	11	4.63	.09	.95	.41	
	2.Önlisans	7	5.28	.56			
	3.Lisans	151	5.13	.42			
	4.Lisansüstü	51	5.35	.10			
Fiziksel Şiddet Uygulama	1.Lise	11	.09	.30	1.37	.25	
	2.Önlisans	7	2.14	4.48			
	3.Lisans	151	1.16	3.19			
	4.Lisansüstü	51	1.98	4.06			
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	1.Lise	11	.18	.40	1.01	.38	
	2.Önlisans	7	2.14	4.48			
	3.Lisans	151	1.17	3.20			
	4.Lisansüstü	51	1.82	4.09			
Psikolojik Şiddet Uygulama	1.Lise	11	.81	1.47	3.37	.01*	4>1
	2.Önlisans	7	2.42	2.76			
	3.Lisans	151	2.11	2.24			
	4.Lisansüstü	51	3.00	2.57			
Psikolojik Şiddet Maruz Kalma	1.Lise	11	1.18	1.40	1.74	.16	
	2.Önlisans	7	2.28	2.75			
	3.Lisans	151	2.03	2.31			
	4.Lisansüstü	51	2.72	2.58			

***p<0,05**

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile sosyo-demografik özelliklerinden öğrenim durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin sonuçlar Tablo 7’de sunulmuştur. Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin partnerlerine yönelik psikolojik şiddet uygulama ($F=3,37$; $p<0,05$) durumları öğrenim durumları açısından anlamlı farklılık göstermektedir. Buna göre; flört ilişkileri sürecinde lisansüstü mezunu olan bireylerin lise mezunu olan bireylere göre partnerlerine yönelik daha fazla psikolojik şiddet uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 8: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile yaş değişkeni arasındaki ilişkinin incelenmesi

	Pearson Korelasyon	Yaş
Uzlaşma Uygulama	r	.16*
Uzlaşma Maruz Kalma	r	.12
Psikolojik Şiddet Uygulama	r	.06
Psikolojik Şiddet Maruz Kalma	r	.06
Fiziksel Şiddet Uygulama	r	.11
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	r	.10

Katılımcıların yaşları ile şiddet davranışı deneyimleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla ‘Pearson Korelasyon’ analizi yapılmıştır. Uzlaşma uygulama alt ölçeği ile katılımcıların yaşları arasında düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = .16$; $p < .05$). Analiz sonucuna göre katılımcıların yaşları arttıkça flört ilişkisi süreçlerinde uzlaşma uygulama davranışlarının arttığı görülmüştür.

Tablo 9: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin partnerlerinin öğrenim durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

	Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	SS	F	P
Uzlaşma Uygulama	1.Lise	22	5.23	1.51	1.03	.37
	2.Önlisans	28	4.78	1.72		
	3.Lisans	135	5.14	1.28		
	4.Lisansüstü	35	5.37	1.05		
Uzlaşma Maruz Kalma	1.Lise	22	1.54	1.54	1.48	.22
	2.Önlisans	28	1.72	1.72		
	3.Lisans	135	1.26	1.26		
	4.Lisansüstü	35	1.01	1.01		
Fiziksel Şiddet Uygulama	1.Lise	22	1.38	3.59	.47	.69
	2.Önlisans	28	.78	2.45		
	3.Lisans	135	1.52	3.65		
	4.Lisansüstü	35	1.02	2.94		
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	1.Lise	22	1.42	3.58	.50	.67
	2.Önlisans	28	.75	2.42		
	3.Lisans	135	1.49	3.67		
	4.Lisansüstü	35	.97	2.94		
Psikolojik Şiddet Uygulama	1.Lise	22	2.42	2.27	.41	.74
	2.Önlisans	28	2.41	2.25		
	3.Lisans	135	2.36	2.47		
	4.Lisansüstü	35	1.88	2.01		
Psikolojik Şiddet Maruz Kalma	1.Lise	22	2.33	2.39	.39	.75
	2.Önlisans	28	2.00	2.12		
	3.Lisans	135	2.26	2.51		
	4.Lisansüstü	35	1.82	2.06		

* $p < 0,05$

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile partnerlerinin öğrenim durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Bkz. Tablo 9).

Tablo 10: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin partnerlerinin ekonomik durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

	Ekonomik Durum	N	\bar{X}	SS	F	p
Uzlaşma Uygulama	1.İyi	71	5.08	1.38	.77	.46
	2.Orta	139	5.20	1.26		
	3.Kötü	10	4.70	2.05		
Uzlaşma Maruz Kalma	1.İyi	71	5.26	1.25	.83	.43
	2.Orta	139	5.15	1.32		
	3.Kötü	10	4.70	1.88		
Fiziksel Şiddet Uygulama	1.İyi	71	1.18	3.14	.66	.51
	2.Orta	139	1.48	3.62		
	3.Kötü	10	.30	.48		
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	1.İyi	71	1.11	3.15	.72	.48
	2.Orta	139	1.47	3.63		
	3.Kötü	10	.30	.67		
Psikolojik Şiddet Uygulama	1.İyi	71	1.94	2.24	1.38	.25
	2.Orta	139	2.46	2.39		
	3.Kötü	10	1.80	2.25		
Psikolojik Şiddet Maruz Kalma	1.İyi	71	1.90	2.15	1.23	.29
	2.Orta	139	2.34	2.48		
	3.Kötü	10	1.50	2.27		

* $p < 0,05$

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile partnerlerinin ekonomik durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

3.5. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Başetme Stratejilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi

Araştırmanın ikinci sorusu doğrultusunda flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin sosyo-demografik özelliklere göre değişip değişmediğini ve değişiyor ise nasıl bir farklılık olduğunu anlamak için T-test ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Bu analizler sonucunda belli başetme stratejileri için cinsiyet, öğrenim durum ve ekonomik durum değişkenlerinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Tablo 11: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin cinsiyet değişkeni bağlamında incelenmesi

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p
Aktif Başa Çıkma	1.Kadın	183	6.51	1.26	-.60	.54
	2.Erkek	37	6.65	1.42		
Planlama	1.Kadın	183	6.65	1.25	.60	.55
	2.Erkek	37	6.49	1.63		
Din	1.Kadın	183	5.65	1.91	2.28	.02*
	2.Erkek	37	4.86	1.96		
Olumlu Olarak Yeniden Yorumlama	1.Kadın	183	5.97	1.42	.19	.85
	2.Erkek	37	5.92	1.55		
Kabullenme	1.Kadın	183	6.51	1.33	.11	.91
	2.Erkek	37	6.49	1.43		
Mizah	1.Kadın	183	4.45	1.75	-2.20	.03*
	2.Erkek	37	5.13	1.55		
Duygusal Destek Kullanımı	1.Kadın	183	5.37	1.83	1.87	.06
	2.Erkek	37	4.76	1.77		
Maddi Destek Kullanımı	1.Kadın	183	5.74	1.67	1.57	.12
	2.Erkek	37	5.27	1.69		
Zihni Dağıtma	1.Kadın	183	6.45	1.34	2.46	.01*
	2.Erkek	37	5.84	1.54		
İnkar	1.Kadın	183	2.75	1.12	-1.19	.23
	2.Erkek	37	3.00	1.25		
Duygusal Aktarım	1.Kadın	183	5.39	1.44	2.12	.03*
	2.Erkek	37	4.84	1.46		
Madde Kullanımı	1.Kadın	183	2.66	1.29	-1.42	.16
	2.Erkek	37	3.11	1.82		
Davranışsal Boş Verme	1.Kadın	183	3.55	1.33	.36	.72
	2.Erkek	37	3.46	1.39		
Kendini Suçlama	1.Kadın	183	5.23	1.54	1.50	.13
	2.Erkek	37	4.81	1.52		

* $p < 0,05$

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Bulgular Tablo 11’de sunulmuştur. Flört ilişkisi sürecindeki kadınların ($\bar{X}=5.66$, $SS=1.91$), erkeklere ($\bar{X}=4.86$, $SS=1.96$) göre daha fazla dine yöneldikleri $t(218)=2.28$, $p < .05$, kadınların ($\bar{X}=6.45$, $SS=1.34$), erkeklere ($\bar{X}=5.84$, $SS=1.54$) göre daha fazla zihinlerini dağıttıkları ($t(218)=2.46$, $p < .05$) ve kadınların ($\bar{X}=5.39$, $SS=1.44$) erkeklere ($\bar{X}=4.84$, $SS=1.46$) göre daha fazla duygusal aktarım gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Flört ilişkisi sürecindeki erkeklerin ($\bar{X}=5.13$, $SS=1.55$), kadınlara ($\bar{X}=4.45$, $SS=1.75$) göre daha fazla mizah yaptıkları ($t(218)=-2.20$, $p < .05$.) belirlenmiştir.

Tablo 12: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin ekonomik durum değişkeni bağlamında incelenmesi

	Ekonomik Durum	N	\bar{X}	SS	F	p	Tukey
Aktif Başa Çıkma	1.İyi	38	6.24	1.71	2.04**	.14	
	2.Orta	162	6.65	1.101			
	3.Kötü	20	6.10	1.55			
Planlama	1.İyi	38	6.29	1.56	1.14**	.32	
	2.Orta	162	6.70	1.26			
	3.Kötü	20	6.65	1.22			
Din	1.İyi	38	5.58	2.00	6.72	.001*	1>3 2>3
	2.Orta	162	5.69	1.88			
	3.Kötü	20	4.05	1.73			
Olumlu Olarak Yeniden Yorumlama	1.İyi	38	5.57	1.55	1.65	.19	
	2.Orta	162	6.05	1.38			
	3.Kötü	20	5.95	1.63			
Kabullenme	1.İyi	38	5.95	1.70	3.56**	.03*	2>1
	2.Orta	162	6.67	1.25			
	3.Kötü	20	6.30	1.08			
Mizah	1.İyi	38	4.31	1.68	.54	.58	
	2.Orta	162	4.60	1.74			
	3.Kötü	20	4.75	1.80			
Duygusal Destek Kullanımı	1.İyi	38	5.21	1.82	.64	.53	
	2.Orta	162	5.33	1.85			
	3.Kötü	20	4.85	1.81			
Maddi Destek Kullanımı	1.İyi	38	5.29	1.80	1.52	.22	
	2.Orta	162	5.70	1.63			
	3.Kötü	20	6.05	1.82			
Zihni Dağıtma	1.İyi	38	6.21	1.63	.24	.78	
	2.Orta	162	6.38	1.35			
	3.Kötü	20	6.30	1.30			
İnkar	1.İyi	38	2.55	1.00	1.12	.33	
	2.Orta	162	2.83	1.17			
	3.Kötü	20	2.95	1.14			
Duygusal Aktarım	1.İyi	38	5.10	1.39	.39	.68	
	2.Orta	162	5.33	1.46			
	3.Kötü	20	5.35	1.53			
Madde Kullanımı	1.İyi	38	2.92	1.51	1.40**	.26	
	2.Orta	162	2.63	1.27			
	3.Kötü	20	3.25	1.97			
Davranışsal Boş Verme	1.İyi	38	3.36	1.51	3.34	.03*	3>1 3>2
	2.Orta	162	3.48	1.24			
	3.Kötü	20	4.25	1.55			
Kendini Suçlama	1.İyi	38	4.94	1.45	5.87	.003*	3>1 3>2
	2.Orta	162	5.07	1.54			
	3.Kötü	20	6.25	1.33			

* $p<0,05$, **Welch's F

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejileri ile ekonomik durumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Bulgular Tablo 12'de

sunulmuştur. Başetme stratejisi olarak din alt ölçeğinde ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=6.72$, $p<.05$). Tukey testi sonucuna göre ekonomik durumu iyi ($\bar{X}=5.57$, $SS=2.00$) ve orta ($\bar{X}=5.69$, $SS=1.88$) düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu kötü olan bireylere göre ($\bar{X}=4.05$, $SS=1.73$) başetme stratejisi olarak dine daha fazla yöneldikleri görülmüştür.

Kabullenme alt ölçeğinde Levene testi sonucuna göre ekonomik durumların varyansları homojen olarak dağılmamaktadır. Bu sebeple Welch ANOVA testi uygulanmış ve ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=3.56$, $p<.05$). Games-Howell testi sonucuna göre ekonomik durumu orta düzeyde ($\bar{X}=6.66$, $SS=1.24$) olan bireylerin ekonomik durumu iyi düzeyde olan bireylere göre ($\bar{X}=5.94$, $SS=1.70$) başetme stratejisi olarak kabullenmeyi daha fazla kullandığı görülmüştür.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin ekonomik durumları ile başetme stratejileri arasındaki bir diğer anlamlı farklılık davranışsal boşverme ($F=3.34$, $p<.05$) alt ölçeğinde bulunmuştur. Tukey testi sonucuna göre ekonomik durumu kötü düzeyde ($\bar{X}=4.23$, $SS=1.55$) olan bireylerin ekonomik durumu iyi düzeyde ($\bar{X}=3.36$, $SS=1.51$) ve orta ($\bar{X}=3.48$, $SS=1.24$) düzeyde olan bireylere göre başetme stratejisi olarak davranışsal boşvermeyi daha fazla kullandığı tespit edilmiştir.

Kendini suçlama alt ölçeğinde de ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=5.83$, $p<.05$). Tukey testi sonucuna göre ekonomik durumu kötü düzeyde ($\bar{X}=6.25$, $SS=1.33$) olan bireylerin ekonomik durumu iyi ($\bar{X}=4.94$, $SS=1.45$) ve orta düzeyde ($\bar{X}=5.07$, $SS=1.54$) olan bireylere göre daha fazla kendilerini suçladıkları tespit edilmiştir.

Tablo 13: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin öğrenim durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

	Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	SS	F	p	Tukey
Aktif Başa Çıkma	1.Lise	11	6.00	1.61	.90	.44	
	2.Önlisans	7	6.28	1.80			
	3.Lisans	151	6.60	1.22			
	4.Lisansüstü	51	6.47	1.33			
Planlama	1.Lise	11	6.36	1.43	.43**	.73	
	2.Önlisans	7	5.86	2.48			
	3.Lisans	151	6.64	1.22			
	4.Lisansüstü	51	6.74	1.38			
Din	1.Lise	11	5.54	1.43	.35	.79	
	2.Önlisans	7	5.86	2.19			
	3.Lisans	151	5.58	1.92			
	4.Lisansüstü	51	5.29	2.08			
Olumlu Olarak Yeniden Yorumlama	1.Lise	11	5.73	1.49	.33	.80	
	2.Önlisans	7	6.00	1.82			
	3.Lisans	151	6.02	1.40			
	4.Lisansüstü	51	5.82	1.53			
Kabullenme	1.Lise	11	6.27	1.74	.15	.92	
	2.Önlisans	7	6.57	1.27			
	3.Lisans	151	6.50	1.32			
	4.Lisansüstü	51	6.57	1.37			
Mizah	1.Lise	11	4.36	1.63	1.80	.14	
	2.Önlisans	7	4.71	2.29			
	3.Lisans	151	4.73	1.77			
	4.Lisansüstü	51	4.10	1.51			
Duygusal Destek Kullanımı	1.Lise	11	5.63	1.57	2.73	.045*	4>3
	2.Önlisans	7	5.00	1.52			
	3.Lisans	151	5.05	1.91			
	4.Lisansüstü	51	5.86	1.58			
Maddi Destek Kullanımı	1.Lise	11	4.91	1.86	2.08	.10	
	2.Önlisans	7	4.86	2.03			
	3.Lisans	151	5.63	1.60			
	4.Lisansüstü	51	6.02	1.77			
Zihni Dağıtma	1.Lise	11	6.91	1.13	1.13	.34	
	2.Önlisans	7	5.71	1.88			
	3.Lisans	151	6.35	1.35			
	4.Lisansüstü	51	6.27	1.48			

*p<0,05, **Welch's F

Tablo 14: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin öğrenim durumları değişkeni bağlamında incelenmesi (devamı)

	Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	SS	F	p
İnkâr	1.Lise	11	3.00	1.09	.58	.62
	2.Önlisans	7	3.28	1.38		
	3.Lisans	151	2.77	1.18		
	4.Lisansüstü	51	2.76	1.03		
Duygusal Aktarım	1.Lise	11	5.18	1.78	.39	.76
	2.Önlisans	7	4.85	2.19		
	3.Lisans	151	5.28	1.38		
	4.Lisansüstü	51	5.43	1.48		
Madde Kullanımı	1.Lise	11	2.91	1.37	.11	.95
	2.Önlisans	7	2.57	1.13		
	3.Lisans	151	2.75	1.47		
	4.Lisansüstü	51	2.69	1.25		
Davranışsal Boşverme	1.Lise	11	4.18	1.60	2.57	.054
	2.Önlisans	7	3.00	1.52		
	3.Lisans	151	3.62	1.33		
	4.Lisansüstü	51	3.20	1.21		
Kendini Suçlama	1.Lise	11	6.27	1.84	1.81**	.17
	2.Önlisans	7	5.14	.69		
	3.Lisans	151	5.01	1.47		
	4.Lisansüstü	51	5.33	1.68		

* $p < 0,05$, **Welch's F

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejileri ile öğrenim durumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Bulgular Tablo 13 ve Tablo 14'te sunulmuştur. Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin öğrenim durumları ile başetme stratejilerinden duygusal destek kullanımı alt ölçeği arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=2.73$, $p < .05$). Tukey testi sonucuna göre lisansüstü mezunu kişiler, lisans mezunu kişilere ($\bar{X}=5.05$, $SS=1.91$) göre daha fazla ($\bar{X}=5.86$, $SS=1.59$) duygusal destek kullanımı tercih etmektedirler.

3.6. Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimleri ve Başetme Stratejileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı ile başetme stratejileri arasındaki ilişkiyi anlamak için iki değişken alt ölçekleri arasında Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 15’te gösterilmektedir.

Korelasyon sonuçlarına göre psikolojik şiddet uygulama ile aktif baş etme, planlama, olumlu yeniden yorumlama ve kabullenme arasında anlamlı negatif yönlü ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik psikolojik şiddet uygulayan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları, durumları kabullenemedikleri ve yaşadıkları durumları olumlu olarak yeniden yorumlayamadıkları belirlenmiştir.

Psikolojik şiddete maruz kalma ile inkar, madde kullanımı, davranışsal boşverme arasında anlamlı pozitif ilişki bulunurken; aktif baş etme, planlama, din, olumlu yeniden yorumlama, kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerleri tarafından psikolojik şiddete maruz kalan bireylerin inkar ettikleri, davranışsal olarak boşverme eğiliminde oldukları ve madde kullanımı gerçekleştirdikleri ancak aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları, olumlu olarak yeniden yorumlayamadıkları, kabullenemedikleri ve dine yönelmedikleri belirlenmiştir.

Fiziksel şiddet uygulama ile aktif baş etme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuş iken; inkar ile pozitif anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik fiziksel şiddet uygulayan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları ve durumu kabullenemedikleri ancak inkar ettikleri belirlenmiştir.

Fiziksel şiddete maruz kalma ile aktif baş etme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki tespit edilmişken; inkar ile pozitif anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları ve kabullenemedikleri ancak inkar ettikleri belirlenmiştir.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Uzlaşma Uygulama																			
Uzlaşma Maruz Kalma	.88**																		
Psikolojik Şiddet Uygulama	.21**	.11																	
Psikolojik Şiddete Maruz Kalma	.19**	.09	.93**																
Fiziksel Şiddet Uygulama	.05	-.02	.78**	.79**															
Fiziksel Şiddet Maruz Kalma	.02	-.04	.76**	.78	.99**														
Aktif Baş Etme	-.02	-.03	-	-.24**	-.22**	-.23**													
Planlama	.02	-.02	.20**	-.17*	-.15*	-.16*	-.17*	.73**											
Din	-.08	-.07	-.11	-.15*	-.05	-.06	.40**	.39**											
Olumlu Yeniden Yorumlama	-.00	-.04	-.14*	-.16*	-.09	-.09	.58**	.55**	.40**										
Kabullenme	.02	.01	-.14*	-.15*	-.16*	-.16*	.70**	.59**	.32**	.56**									
Mizah	.14*	.08	-.02	.006	-.03	-.01	.16*	.18**	.002	.30**	.22**								
Duygusal Destek Kullanımı	.05	-.005	.002	-.008	.003	.008	.40**	.43**	.26**	.48**	.36**	.29**							
Maddi Destek Kullanımı	.03	-.02	-.04	-.01	-.02	-.02	.43**	.51**	.23**	.46**	.34**	.21**	.64**						
Zihni Dağıtma	-.03	-.04	-.09	-.07	-.07	-.08	.41**	.50**	.30**	.45**	.45**	.16*	.37**	.36**					
İnkâr	-.05	-.05	.11	.16*	.19**	.22**	-.17**	-.13	-.005	.03	-.13*	.15*	-.04	-.02	.04				
Duygusal Aktarım	.06	.08	.08	.04	.000	.01	.29**	.40**	.08	.26**	.27**	.24**	.37**	.36**	.17**	-.07			
Madde Kullanımı	-.11	-.10	.08	.15*	.08	.09	-.15*	-.02	-.25	-.08	-.10	.22**	.06	-.01	.02	.29*	.01		
Davranışsal Boşverme	.01	.00	.09	.16*	.04	.05	-.32**	-.23**	-.20	-.02	-.22**	.25**	.05	-.007	.03	.35*	.03	.30**	
Kendini Suçlama	.09	.12	.008	.04	-.09	-.08	-.006	.16*	-.05	.09	.13	.18**	.09	.19**	.26**	.30*	.22**	.22**	.30**

Tablo 15: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile başetme stratejileri arasındaki ilişkinin incelenmesi

TARTIŞMA

Bu çalışma, Türkiye’de yaşayan flört ilişkileri sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerini, başetme stratejilerini ve şiddet davranışı deneyimleri ile baş etme stratejileri arasındaki ilişkiyi açıklamak amaçlamaktadır. Flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddete ilişkin çalışmaların son yıllarda giderek arttığı ancak çalışmaların kadına yönelik flört şiddeti ve üniversite öğrencileri bağlamında gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Bu bağlamda çalışma daha geniş bir yaş aralığında ve cinsiyet ayrımı olmaksızın yürütülmüştür. Aynı zamanda çalışma sadece flört şiddetine maruz kalma deneyimine odaklanmamış, partnere yönelik şiddet uygulama deneyimini de anlamayı amaçlamıştır. Toplumsal bir sorun olarak ele aldığımız flört şiddetinin önlenmesi için şiddete sebep olan değişkenlerin incelenmesi önem taşımaktadır. Bireylerin ruh sağlığı için kritik öneme sahip olması ve ilişki sürecinde yaşanan sorunların çözümlenebilmesine katkı sağlaması sebebi ile bu çalışmada araştırılacak ilişki olarak başetme stratejileri seçilmiştir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği ile baş etme stratejileri ise Kısa Form Başetme Ölçeği ile incelenmiştir. Flört ilişkisi sürecinde şiddet uygulama ve şiddete maruz kalma deneyimleri psikolojik flört şiddeti ve fiziksel flört şiddeti olmak üzere ayrı ayrı ele alınmıştır. Aynı zamanda flört ilişkisi sürecinde uzlaşma uygulama ve uzlaşmaya maruz kalma durumları da değerlendirilmiştir. Bu bölümde elde edilen bulgular literatürde yer alan önceki çalışmalara dayanılarak tartışılacaktır.

Katılımcıların Sosyo-Demografik Özelliklerine ve Şiddet Davranışı Deneyimlerinin Dağılımına İlişkin Bulgular

Araştırmaya 220 kişi katılmış olup katılımcıların 183’ü kadın, 37’si erkektir. Katılımcıların yaşları 18 ile 39 arasında değişmekte olup örneklemin yaş ortalaması 24,85’tir. Flört ilişkilerinde 17-29 yaş aralığı yaşanan şiddet/istismar durumu açısından riskli olarak kabul edilmektedir. Partnerlerin bu dönemde istismar/şiddet davranışlarını diğer dönemlere göre daha fazla sergilediklerini belirten çalışma dikkate alındığında katılımcıların yaş aralığının flört ilişkisi sürecinde yaşanan şiddeti anlamaya yönelik uygun olduğu belirlenmiştir (Merrill, Julie, Thomsen, Guimond, Milner, 2004).

Katılımcıların %5'i lise, %3,2'si önlisans, %68,6'sı lisans ve %23,2'si lisansüstü mezundur. Katılımcıların %25,8'i ekonomik durumunu iyi, %63,1'i orta ve %12,1'i kötü olarak belirtmiştir. Katılımcıların partnerlerinin öğrenim durumuna bakılacak olursa %10'u lise, %12,7'si önlisans, %61,4'ü lisans ve %15,9'u lisansüstü mezundur. Katılımcıların %9,5'i partnerinin ekonomik durumunu iyi, %63,2'si orta ve %4,5'i kötü olarak belirtmiştir. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde örneklemin çoğunluğunun lisans düzeyinde eğitimi bulunan ve ekonomik durumu orta düzeyde olan bireylerden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların partnerlerinin eğitim durumuna bakıldığında ise çoğunluğunun lisans mezunu olduğu ve ekonomik durumlarının orta seviyede olduğu belirlenmiştir. Bu durumun alt ölçekler ile ekonomik durum ve öğrenim durumları arasındaki ilişkiyi anlamaya yönelik sınırlama getirebileceği düşünülmektedir.

Araştırmada, katılımcıların %27,7'sinin flört ilişkileri sürecinde partnerlerine yönelik şiddet davranışı göstermediği, %59,1'inin psikolojik şiddet, %13,2'sinin ise fiziksel şiddet davranışı gösterdiği belirlenmiştir. Flört ilişkisi sürecindeki katılımcıların %29,1'i partnerleri tarafından şiddete maruz kalmadıklarını, %55'i psikolojik şiddete, %15,9'u ise fiziksel şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. İftar tarafından 2016 yılında üniversite öğrencileri ile gerçekleştirilen çalışmada, öğrencilerin %52,9'unun flört ilişkilerinde partnerleri tarafından şiddete maruz kaldıkları ve %52'sinin de partnerlerine şiddet uyguladıkları belirtilmiştir. Bir başka çalışmada ise flört ilişkisi sürecinde en yaygın olan şiddet davranışı deneyiminin psikolojik şiddet olduğu belirtilmiştir (Shorey ve diğerleri, 2016). Çalışmamızda elde edilen verilerin alanyazın ile uyumlu olduğu belirlenmiştir.

Kadın katılımcılardan %29'unun flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından herhangi bir şiddet davranışına maruz kalmadığı, %55,2'sinin partneri tarafından psikolojik flört şiddeti, %15,8'inin ise fiziksel flört şiddetine maruz kaldığı belirlenmiştir. Erkek katılımcıların %29,7'sinin flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından herhangi bir şiddet davranışına maruz kalmadığı, %54,1'inin psikolojik flört şiddeti, %16,2'sinin ise fiziksel flört şiddeti davranışına maruz kaldığı belirlenmiştir. Bu durum flört ilişkisi sürecinde kadın ve erkek bireylerin şiddete maruz kaldığını ve en çok maruz kalınan şiddet türünün psikolojik şiddet olduğunu ortaya koymakta olan çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. Fidan ve Yeşil, 2018 yılında üniversite öğrencileri ile gerçekleştirdikleri çalışmada, erkek ve kadın öğrencilerin partnerleri tarafından psikolojik, sosyal, cinsel ve fiziksel flört şiddetine maruz kaldıklarını

belirlemişlerdir. Bir diğer araştırmada, ilişki sürecinde hem kadın hem erkek için fiziksel şiddetin görülme sıklığının %20 ile %45 aralığında, psikolojik şiddetin görülme sıklığının ise % 60 ile % 90 aralığında olduğu bulunmuştur (Shorey ve ark., 2011; Shorey, Cornelius & Bell, 2008).

Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimlerinin Sosyo-Demografik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile sosyo-demografik özelliklerinden cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Kadın ve erkek katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaması, erkeklerinde kadınlar kadar flört şiddetine maruz kaldığı ve kadınlarında erkekler kadar flört ilişkisi sürecinde şiddet uygulayıcısı olduğunu göstermektedir. Literatür incelendiğinde araştırmaların çoğunun kadın özelinde gerçekleştirildiği ve kadının partneri tarafından şiddete maruz kalma oranının yüksek olduğu görülmektedir. 31 farklı üniversitede gerçekleştirilen çalışmada kadın öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla fiziksel şiddete maruz kaldığı saptanmıştır (Straus, 2004). Ancak bazı araştırmalarda erkeğin de şiddete maruz kaldığını ancak kültürel sistem ve erkeğe yüklenmiş normlar nedeni ile geleneksel toplumlarda bu durumun tespit edilemediğinin düşünüldüğü belirtmiştir (Adak, 2013). Bu çalışmada, cinsiyet yönünden anlamlı bir farklılık elde edilmemesi katılımcıların toplumsal cinsiyet rollerine bağlı kalmadan araştırmaya katılım sağladıkları şeklinde yorumlanabilir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile sosyo-demografik özelliklerinden ekonomik durum değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Literatür incelendiğinde çalışmamıza paralel olarak flört şiddetinin ekonomik duruma göre farklılaşmadığını destekleyen çalışmalar bulunmaktadır (Göktaş, 2010; Cinal, 2018). Araştırmamız bulguları şiddetin her ekonomik düzeyde görülebileceğini ve uygulanabileceğini destekler niteliktedir.

Çalışmamızda flört ilişkisi sürecindeki bireylerin partnerlerine yönelik psikolojik şiddet uygulama durumlarının öğrenim durumları açısından anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Buna göre; flört ilişkileri sürecinde lisansüstü mezunu olan bireylerin lise mezunu olan bireylere göre partnerlerine yönelik daha fazla psikolojik şiddet uyguladıkları görülmektedir. Ahtıhan (2021), eşine veya partnerine şiddet uygulayan erkeklerin kişisel ve ilişkisel profili ile sosyal beceri ve frustrasyon toleransı

arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirdiği çalışmasında, eğitim düzeyi lise altı olan katılımcıların puanlarının yüksekokul ve üniversite olan katılımcılara göre psikolojik şiddet açısından anlamlı bir şekilde yüksek olduğunu tespit etmiştir. Bir diğer çalışmada ise Özcan ve arkadaşları 2010-2015 yılları arasında Türkiye’de partner ve eş şiddeti üzerine gerçekleştirilen çalışmaları incelemişler ve partner şiddeti ile eğitim düzeyi arasındaki ilişkinin incelendiği 11 çalışmanın yedisinde eğitim seviyesi düştükçe şiddet davranışının arttığı sonucunu elde etmişlerdir. Çalışmamızda elde edilen bulguların literatür ile benzerlik göstermediği belirlenmiştir.

Katılımcıların yaşları ile şiddet davranışı deneyimleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla ‘‘Pearson Korelasyon’’ analizi yapılmıştır. Uzlaşma uygulama alt ölçeği ile katılımcıların yaşları arasında düşük düzeyde anlamlı pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Bu durum bireylerin yaşlarının ilerlemesi ile şiddet konusunda farkındalık kazanmaları, şiddete yönelik tutumlarının değişmesi ve böylece flört ilişkileri sürecinde şiddet davranışı deneyimlerinin yerini uzlaşmaya bırakması şeklinde yorumlanabilir. Uluocak ve diğerleri tarafından 2014 yılında gerçekleştirilen çalışmada da benzer sonuç elde edilmiş olup çalışmaya göre, 30 yaş üzeri kadınların, 30 yaş altı kadınlara göre daha az şiddet görmekte olduğu belirtilmiştir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile partnerlerinin öğrenim durumu ve partnerlerinin ekonomik durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Başetme Stratejilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri Bağlamında İncelenmesi

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin din, mizah, zihin dağıtma ve duygusal aktarım başetme stratejileri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecindeki kadınların, erkeklere göre daha fazla dine yöneldikleri, kadınların, erkeklere göre daha fazla zihinlerini dağıttıkları ve duygusal aktarım gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Flört ilişkisi sürecindeki erkeklerin, kadınlara göre daha fazla mizah yaptıkları belirlenmiştir. Din, zihin dağıtma ve mizah başetme stratejileri duygu odaklı başetme stratejileri arasında sayılmaktadır. Kullanılan başetme yöntemlerine bakıldığında literatürde şiddet mağduru kadınların duygu odaklı başetme stratejilerini kullandığına dair bulgular sunan diğer çalışmalar ile örtüşmektedir (Vollrath ve diğerleri, 2003; Waldrop ve Resick, 2004). Örneklemimizin,

şiddet davranışı deneyimlerinin cinsiyet dağılımına ilişkin bulguları göz önünde bulundurulduğunda çoğunluğun şiddet davranışı deneyimine sahip olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların kullandıkları başetme stratejilerinin duygu odaklı olması katılımcıların başetme kapasitelerinin sorun çözme odaklı olmadığı ve bu sebeple sorunlarının çözümünde şiddete maruz kaldığı ya da şiddet uyguladığı şeklinde yorumlanabilir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejileri ile ekonomik durumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Başetme stratejisi olarak din alt ölçeğinde ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Tukey testi sonucuna göre ekonomik durumu iyi ve orta düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu kötü olan bireylere göre başetme stratejisi olarak dine daha fazla yöneldikleri görülmüştür. Kırılılar (2021) ve Keskin (2021) gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarda başetme stratejilerinden din alt boyutu ile ekonomik durum arasında anlamlı farklılık olduğunu, gelir durumu arttıkça dinin bir başetme stratejisi olarak kullanılma durumunun azaldığını belirtmişlerdir. Uysal ve arkadaşları ise gerçekleştirdikleri araştırmalarında düşük gelire sahip olanların dini başa çıkma puanları diğer gelir durumuna sahip kişilere oranla yüksek çıkmış olsa da gelir durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını ifade etmişlerdir. Kabullenme alt ölçeğinde Levene testi sonucuna göre ekonomik durumların varyansları homojen olarak dağılmamaktadır. Bu sebeple Welch ANOVA testi uygulanmış ve ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Games-Howell testi sonucuna göre ekonomik durumu orta düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu iyi düzeyde olan bireylere göre başetme stratejisi olarak kabullenmeyi daha fazla kullandığı görülmüştür. Bu durum ekonomik yönden kendilerini daha güçlü hisseden kişilerin karşılaştıkları stres faktörleri karşısında durumu kabullenmedikleri ve mücadele edici bir tutum sergiledikleri şeklinde yorumlanabilir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin ekonomik durumları ile başetme stratejileri arasındaki bir diğer anlamlı farklılık davranışsal boşverme alt ölçeğinde bulunmuştur. Tukey testi sonucuna göre ekonomik durumu kötü düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu iyi düzeyde ve orta düzeyde olan bireylere göre başetme stratejisi olarak davranışsal boşvermeyi daha fazla kullandığı tespit edilmiştir. Bu durum ekonomik yönden kendini güçsüz hisseden bireylerin karşılaştığı stres faktörleri karşısında çaresiz kaldığı ve stres kaynağı ile mücadele etmeyi tercih etmediği şeklinde yorumlanabilir.

Kendini suçlama alt ölçeğinde de ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Tukey testi sonucuna göre ekonomik durumu kötü düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu iyi ve orta düzeyde olan bireylere göre daha fazla kendilerini suçladıkları tespit edilmiştir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejileri ile öğrenim durumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin öğrenim durumları ile başetme stratejilerinden duygusal destek kullanımı alt ölçeği arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Tukey testi sonucuna göre lisansüstü mezunu kişiler, lisans mezunu kişilere göre daha fazla duygusal destek kullanımı tercih etmektedirler. Bu sonuç çalışmamızdaki bir diğer bulgu olan kişilerin yaş aldıkça uzlaşma eğilimlerinin de artması sonucu ile paralel bir bulgu olarak düşünülebilir.

Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimleri ve Başetme Stratejileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı ile başetme stratejileri arasındaki ilişkiyi anlamak için iki değişken alt ölçekleri arasında Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır.

Korelasyon sonuçlarına göre psikolojik şiddet uygulama ile aktif baş etme, planlama, olumlu yeniden yorumlama ve kabullenme arasında anlamlı negatif yönlü ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik psikolojik şiddet uygulayan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları, durumları kabullenemedikleri ve yaşadıkları durumları olumlu olarak yeniden yorumlayamadıkları belirlenmiştir. Bu sonuç, kişilerin işlevsel olarak değerlendirebileceğimiz baş etme stratejileri kullanamamalarının bir problemle karşılaştıklarında şiddete yönelme eğilimini arttırdığını düşündürülebilir.

Psikolojik şiddete maruz kalma ile inkar, madde kullanımı, davranışsal boşverme arasında anlamlı pozitif ilişki bulunurken; aktif baş etme, planlama, din, olumlu yeniden yorumlama, kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerleri tarafından psikolojik şiddete maruz kalan bireylerin içinde buldukları durumu inkar ettikleri, davranışsal olarak boşverme eğiliminde oldukları ve madde kullanımı gerçekleştirdikleri bununla birlikte içinde buldukları durumla aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları, olumlu olarak yeniden yorumlayamadıkları, kabullenemedikleri ve dine yönelmedikleri belirlenmiştir.

Fiziksel şiddet uygulama ile aktif baş etme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuş iken; inkar ile pozitif anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik fiziksel şiddet uygulayan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları ve durumu kabullenemedikleri ancak inkar ettikleri belirlenmiştir.

Fiziksel şiddete maruz kalma ile aktif baş etme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki tespit edilmişken; inkar ile pozitif anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları ve kabullenemedikleri ancak inkar ettikleri belirlenmiştir.

Şiddet döngüsü göz önünde bulundurularak değerlendirdiğimizde kişilerin yaşadığı şiddet deneyimini inkar edip kabullenememesi durumla aktif olarak baş edip bir planlama yapamaması ve sonucunda davranışsal boşverme ile kendilerini tekrar aynı döngünün içinde buldukları şeklinde düşünülebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Şiddet insanlık tarihi kadar eski olan toplumsal bir sorundur. Kişilerarası şiddet türlerinden biri olan flört şiddeti de bireylerin, çocukluk çağının getirdiği olumsuzlukların genç yetişkinlik döneminde şiddet davranışı ile ortaya çıkması ve ilerili süreçte aile içi şiddete evrilmesi sebebi ile ele alınması gereken konulardan biridir. Flört şiddeti üzerine gerçekleştirilen çalışmaların çoğunlukla kadın üzerine ve üniversite öğrencileri üzerine odaklandığı görüldüğünden bu çalışmada daha geniş bir yaş aralığı ve kadın/erkek katılımcılar birlikte ele alınmıştır. Aynı zamanda çalışma sadece flört şiddetine maruz kalma deneyimine odaklanmamış, partnere yönelik şiddet uygulama deneyimini de anlamayı amaçlamıştır.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği ile baş etme stratejileri ise Kısa Form Başetme Ölçeği ile incelenmiştir. Flört ilişkisi sürecinde şiddet uygulama ve şiddete maruz kalma deneyimleri psikolojik flört şiddeti ve fiziksel flört şiddeti olmak üzere ayrı ayrı ele alınmıştır. Aynı zamanda flört ilişkisi sürecinde uzlaşma uygulama ve uzlaşmaya maruz kalma durumları da değerlendirilmiştir.

Araştırmaya 183'ü kadın, 37'si erkek olmak üzere toplam 220 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaşları 18 ile 39 arasında değişmekte olup örneklemin yaş ortalaması 24.85'tir. Katılımcıların flört ilişkisi süreçlerinin 1 ay ile 120 ay arasında değişmekte olduğu, ortalama flört ilişkisi süresinin 26.32 ay olduğu belirlenmiştir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile sosyo-demografik özelliklerinden cinsiyet değişkeni, ekonomik durum değişkeni, partnerlerinin öğrenim durumu ve partnerlerinin ekonomik durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamazken bireylerin partnerlerine yönelik psikolojik şiddet uygulama durumlarının öğrenim durumlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Buna göre; flört ilişkileri sürecindeki lisansüstü mezunu olan bireylerin lise mezunu olan bireylere göre partnerlerine yönelik daha fazla psikolojik şiddet uyguladıkları belirlenmiştir.

Katılımcıların yaşları ile uzlaşma uygulama alt ölçeği arasında anlamlı pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Bireylerin yaşları ilerledikçe şiddet davranışı deneyimleri yerini uzlaşmaya bırakmaktadır.

Flört ilişkisi sürecindeki kadınların, erkeklere göre daha fazla din ve zihin dağıtma başetme stratejilerini kullandıkları, flört ilişkisi sürecindeki erkeklerin ise kadınlara göre daha fazla mizah başetme stratejisini kullandıkları belirlenmiştir.

Başetme stratejisi olarak din alt ölçeğinde ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre ekonomik durumu iyi ve orta düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu kötü olan bireylere göre başetme stratejisi olarak dine daha fazla yöneldikleri görülmüştür. Bir diğer anlamlı farklılık kabullenme alt ölçeğinde elde edilmiştir. Buna göre ekonomik durumu orta düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu iyi düzeyde olan bireylere göre başetme stratejisi olarak kabullenmeyi daha fazla kullandığı görülmüştür. Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin ekonomik durumları ile başetme stratejileri arasındaki bir diğer anlamlı farklılık davranışsal boşverme alt ölçeğinde bulunmuştur. Sonuca göre ekonomik durumu kötü düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu iyi düzeyde ve orta düzeyde olan bireylere göre başetme stratejisi olarak davranışsal boşvermeyi daha fazla kullandığı tespit edilmiştir. Kendini suçlama alt ölçeğinde de ekonomik durumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ekonomik durumu kötü düzeyde olan bireylerin ekonomik durumu iyi ve orta düzeyde olan bireylere göre daha fazla kendilerini suçladıkları tespit edilmiştir.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin öğrenim durumları ile başetme stratejilerinden duygusal destek kullanımı alt ölçeği arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Tukey testi sonucuna göre lisansüstü mezunu kişiler, lisans mezunu kişilere göre daha fazla duygusal destek kullanımı tercih etmektedirler.

Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinden psikolojik şiddet uygulama ile aktif baş etme, planlama, olumlu yeniden yorumlama ve kabullenme arasında anlamlı negatif yönlü ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik psikolojik şiddet uygulayan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları, durumları kabullenemedikleri ve yaşadıkları durumları olumlu olarak yeniden yorumlayamadıkları belirlenmiştir.

Flört ilişkisi sürecinde psikolojik şiddete maruz kalma ile inkar, madde kullanımı, davranışsal boşverme arasında anlamlı pozitif ilişki bulunurken; aktif baş

etme, planlama, din, olumlu yeniden yorumlama, kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerleri tarafından psikolojik şiddete maruz kalan bireylerin inkar ettikleri, davranışsal olarak boşverme eğiliminde oldukları ve madde kullanımı gerçekleştirdikleri ancak aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları, olumlu olarak yeniden yorumlayamadıkları kabullenemedikleri ve dine yönelmedikleri belirlenmiştir.

Fiziksel şiddet uygulama ile aktif baş etme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuş iken; inkar ile pozitif anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partnerlerine yönelik fiziksel şiddet uygulayan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları ve durumu kabullenemedikleri ancak inkar ettikleri belirlenmiştir.

Fiziksel şiddete maruz kalma ile aktif baş etme, planlama ve kabullenme arasında negatif anlamlı ilişki tespit edilmişken; inkar ile pozitif anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Buna göre flört ilişkisi sürecinde partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan bireylerin aktif olarak baş edemedikleri, planlama yapamadıkları ve kabullenemedikleri ancak inkar ettikleri belirlenmiştir.

Partneri tarafından psikolojik ve fiziksel şiddete maruz kalan bireylerin ortak olarak kullanmadıkları baş etme stratejileri planlama, aktif baş etme ve kabullenme olarak belirlenmiştir. Bu durum bireylerin şiddete maruz kaldıklarını kabullenmedikleri, şiddet durumu ile aktif olarak baş edemedikleri ve şiddet durumunun çözümüne ilişkin planlama yapamadıklarını göstermektedir. Şiddeti inkar etmeleri ve şiddete maruz kaldıklarını kabullenmemeleri bireylerin ‘şiddet’ gördüklerine dair farkındalık sahibi olmadıklarını ya da toplumsal yapı sebebi ile ‘şiddeti şiddet’ olarak görmediklerini düşündürmektedir. Aynı zamanda şiddet mağduru ve şiddet uygulayan kişilerin sorun odaklı baş etme mekanizmalarını kullanmamaları bireylerin baş etme mekanizmalarını güçlendirici çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Bu yönde bireylere rehberlik edici ve bilgilendirici çalışmalar yapılması aynı zamanda bireylerin şiddet durumunda başvurabilecekleri devlet mekanizmaları hakkında bilgilendirilerek yalnız olmadıkları ve şiddetin kader olmadığına yönelik farkındalık kazandırılması gerektiği düşünülmektedir.

Partnerine psikolojik şiddet ve fiziksel şiddet uygulayan bireylerin baş etme stratejileri incelendiğinde bireylerin aktif baş etme, planlama ve kabullenme baş etme

mekanizmalarını kullanmadıkları görülmüştür. Başetme stratejileri incelendiğinde aktif başetme ve planlama sorun odaklı stratejilerden olup bireylerin bu başetme stratejilerini kullanamamaları sorunları şiddet ile çözdüklerini göstermektedir. Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin önlenmesi amacıyla bireylere başetme stratejilerini güçlendirici eğitim programları ve bilgilendirici, farkındalık geliştirici çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aba, Y.A. (2008). *Çatışmaların çözümüne yaklaşım ölçeğinin üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları*. (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Aba, Y.A. ve Kulakaç, Ö. (2016). Çatışmaların çözümüne yaklaşım ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Medical Journal of Bakırköy*, 12(1), 33-43. <https://doi.org/0.5350/BTDMJB201612106>
- Ahtıhan, U.H. (2021). *Eşine veya partnerine şiddet uygulayan erkeklerin kişisel ve ilişkisel profili ile sosyal beceri ve frustrasyon toleransı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Ainsworth, M. S. (1979). Infant–mother attachment. *American Psychologist*, 34(10), 932–937. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.34.10.932>
- Akın, A. ve Mihçioğur, S. (2015). Flört şiddeti, şiddet’li sevgi. *Sağlık ve Toplum*, 25(2), 9-15.
- Aslan, D., Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Erdost, T. ve Temel, F. (2008), Ankara’daki İki Hemşirelik Yüksekokulunun Birinci ve Dördüncü Sınıflarında Okuyan Öğrencilerinin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört İlişkilerinde Şiddet Uygulama Durumlarının ve Bu Konudaki Görüşlerinin Saptanması Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma Merkezi, Teknik Rapor.
- Ataklı F.K., Aytun, Ö.A., Geyimci, B., Ağırbaşı, M. (2022). Partner Şiddeti: Ruh Sağlığı Çalışanları, Sosyal Çalışmacılar, Akademisyenler, Şiddetle ilgili Birimlerde Çalışanlar ve Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcileri için Bilgilendirme Kılavuzu, Psikoloji İstanbul.
- Avşar Baldan, G. Ve Akış, N. (2017). Flört şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 43(1), 41-44.
- Aydın, B. (2018). *Flört şiddetine maruz kalmanın çocukluk çağı travmaları psikolojik semptomla, kendilik algısı ve temas biçimleri ile ilişkisi*. (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Balcı Devrim, S. ve Beydağ, K.D. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ile flört şiddeti tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(2), 413-423.

- Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu. (1998). *Aile içinde ve toplumsal alanda şiddet*. Ankara: Başbakanlık Basımevi. <https://docplayer.biz.tr/7607513-T-c-basbakanlik-aile-arastirma-kurumu-baskanligi-aile-icinde-ve-toplumsal-alanda-siddet-ankara.html>.
- Bell, K.M. ve Naugle, A.E. (2008). Intimate partner violence theoretical considerations: Moving towards a contextual framework. *Clinical Psychology Review*, 28, 1096-1107.
- Bernard, M. L. ve Bernard, J. L. (1983). Violent intimacy: The family as a model for love relationships. *Family Relations*, 32(2), 283-286. <https://doi.org/10.2307/584688>.
- Bilican Gökkaya, V. (2011). Türkiye'de kadına yönelik ekonomik şiddet. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12(2), 101-112.
- Bora, A. (2015). *Evlilikte kadına yönelik şiddet: Tutum, yaşantı ve yasal farkındalık açısından cinsiyetler arası karşılaştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.
- Bowlby, J. (1988). Developmental psychiatry comes of age. *The American journal of psychiatry*. 145(1), 1-10.
- Breiding, M.J., Basile, K.C., Smith, S.G., Black, M.C., and Mahenda, R. (2015). *Intimate partner violence surveillance: Uniform definitions and recommended data elements, version 2.0*. National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention. Atlanta (GA).
- Buğa, D. (2021). *Kadına yönelik aile içi şiddetle mücadelenin değerlendirilmesi ve haritalandırılması*. (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Callahan, M. R., Tolman, R. M. ve Saunders, D. G. (2003). Adolescent Dating Violence Victimization and Psychological Well-Being. *Journal of Adolescent Research*, 18(6), 664-681.
- Carver, C., Scheier, M. ve Weintraub, J. K. (1989). Assessing coping strategies: A theoretically based approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 56(2), 267-283.
- Center for Disease Control and Prevention (CDC) (2020). Preventing Teen Dating Violence. Erişim adresi: <https://www.cdc.gov/violenceprevention/intimatepartnerviolence/riskprotectivefactors.html> 01.03.2022.

- Civan Gökkaya, S. (2022). *Flört şiddetine yönelik farkındalık programının üniversite öğrencilerinin duygu düzenleme güçlüğü üzerindeki etkisi*. (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çalışır, M. (2009). Yetişkin bağlanma kuramı ve duygulanım düzenleme stratejilerinin depresyonla ilişkisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar Dergisi*, 1(3), 240-255.
- Çelik, G. (2016). Erkekler De Ağlar: Toplumsal Cinsiyet Rollerini Bağlamında Erkeklik İnşası ve Şiddet Döngüsü. *Fe Dergi*, 8(2), 1-12.
- Dikmen, A.H., Özaydın, T. ve Yılmaz, D.S. (2018). Üniversitedeki kadın öğrencilerde anksiyete ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *ACU Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 170-176.
- Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A. G. (2009). Statistical power analyses using G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior Research Methods*, 41(4), 1149-1160.
- Fawole O.I. (2008). Economic violence to women and girls. Is it receiving the necessary attention?. *Trauma, Violence & Abuse*, 9(3), 167-177.
- Fidan, F. ve Yeşil, Y. (2018). Nedenleri ve sonuçları itibariyle flört şiddeti. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), 16-24.
- Follingstad, D.R., Rutledge, L.L., Berg, B.J., Hause, E.S., ve Polek, D.S. (1990). The role of emotional abuse in physically abusive relationships. *Journal of Family Violence*, 5(2), 107-120.
- Genç Hayat Vakfı (2015). *Liseli Gençler ve Akran Zorbalığı: İstanbul Örneği*.
- Göktaş, E. (2010). *Özel ve devlet liselerinde şiddete eğilim nedenleri ve şiddet etkenlerinin karşılaştırılması: Üsküdar Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü (2015). *Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması*, T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Harlow, H. F. (1958). The nature of love. *American psychologist*, 13(12), 673.
- Hazan, C., ve Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511-524.
- Hester, M., ve Donovan, C. (2009). Researching domestic violence in same-sex relationships-A feminist epistemological approach to survey development. *Journal of Lesbian Studies*, 13(2), 161–173. doi: <https://doi.org/10.1080/10894160802695346>.

- Hutchinson, K. (2012). *Predictors of college students' dating violence perceptions and helpseeking recommendations*. (Doctoral Dissertation). The University of Akron. USA.
- IFSW (2020), Global Definition Of Social Work, <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>, Erişim Tarihi: 02.11.2022.
- İÇLİ, T.G., (1994), Aile içi şiddet: Ankara-İstanbul-İzmir örneği. *Hacettepe Üniv. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 11(1-2), 7-20.
- Jones, S.M. (2015). *Attachment Theory*. In R. B. Charles, & E. R. Michael (Eds). The International Encyclopedia of Interpersonal Communication. First Edition. doi:10.1002/9781118540190.wbeic161.
- Kaplan, B. (2020). Şiddetin toplumsal taşıyıcısı olarak flört şiddeti: Ankara örneği. *Kent Akademisi*, 13(3), 526-538.
- Karaçay, E. (2021). *Genç yetişkinlerde çocukluk çağı travmalarının, bağlanma stillerinin ve benlik saygısının flört şiddetine yönelik tutumları üzerinde yordayıcı etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya Sakarya, A. (2013). *Üniversitede öğrenim gören gençlerde flörtte şiddet*. (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kırlılar, A. (2021). *Flört şiddetine maruz kalmış kadınlarda baş etme yöntemleri ve yaşam doyumu ile ilişkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Krebs, C., Breiding, M.J., Browne, A., ve Warner, T. (2011). The association between different types of intimate partner violence experienced by women. *Journal of Family Violence*, 26(1), 487-500. doi: 10.1007/s10896-011-9383-3.
- Langhinrichsen-Rohling, J., McCullars, A., ve Misra, T. A. (2012). Motivations for men and women's intimate partner violence perpetration: A comprehensive review. *Partner Abuse*, 3(4), 429-468. doi: <http://dx.doi.org/10.1891/1946-6560.3.4.429>.
- Larsen, M.M. (2016). *Theoretical & empirical perspectives on intimate partner violence*. M. Larsen (Ed.), Health inequities related to intimate partner violence against women, Social Disparities in Health and Health Care içinde (13-29). Switzerland: Springer International Publishing.

- Lazarus, Richard S., Bernice N. Lazarus,. (2006). *Coping With Aging*. New York: Oxford University Press.
- Lawrence, E., Yoon, J., Langer, A., ve Ro, E. (2009). Is psychological aggression as detrimental as physical aggression? The independent effects of psychological aggression on depression and anxiety symptoms. *Violence and Victims*, 24(1), 20-35. <https://doi.org/10.1891/0886-6708.24.1.2>.
- Lee, C., Daniel A. D., Colleen S. C. ve Grayson N. H. (2014). A closer look at self-esteem, perceived social support, and coping strategy: a prospective study of depressive symptomatology across the transition to college. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 33(6), 560-585.
- Makepeace, J.M. (1981). Courtship violence among college students. *Family Relations*. 30(1), 97-102.
- Markangski, A., ve Melander, L., (2015). Intimate partner violence victimization in the cyber and real world: Examining the extent of cyber aggression experiences and its association with in-person dating violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 1071-1095.
- Mendes, D.D, Mari, J.J., Singer, M., Barros, G.M., Mello, A.F. (2009). Study review of the biological, social and enviromental factors associated with aggressive behavior. *Rev Bras Psiquatr*, 31, 77-85.
- Merrill, L.L., Julie L.C., Thomsen C.J., Guimond, J. ve Milner, J.S. (2004). Perpetration of severe intimate partner violence: Premilitary and second year of service rates. *Military Medicine*, 170 (8), 705-705.
- Molidor, C., ve Tolman, R. M. (1998). Gender and contextual factors in adolescent dating violence: Gender and contextual issues. *Violence Against Women*, 4(2), 180-195.
- Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı. Flört Şiddeti. <https://morcati.org.tr/flort-siddeti-3/> Erişim tarihi: 20.12.2022.
- Murray, C. E., ve Kardatzke, K. N. (2007). Dating violence among college students: Key issues for college counselors. *Journal of College Counseling*, 10(1), 79-89. <https://doi.org/10.1002/j.2161-1882.2007.tb00008.x>
- Niolon, P. H., Kearns, M., Dills, J., Rambo, K., Irving, S., Armstead, T. ve Gilbert, L. (2017). Eliminating intimate partner violence across the lifespan: A technical package to prevent intimate partner violence, including teen dating violence. Atlanta, GA: National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention.

- Nichols MP. Family Therapy Concepts and Methods, Çeviri: Gündüz O, Aile Terapisi Kavramlar ve Yöntemler, 1.Baskı, İstanbul, 2013:584.
- Offenhauer, P., ve Buchalter, A. (2011). Teen dating violence: A literature review and annotated bibliography. United States: National Institute of Justice.
- O'Keefe, M. (1998). Factors mediating the link between witnessing interparental violence and dating violence. *Journal of Family Violence*, 13(1), 39-57.
- O'Keefe, M. (2005). Teen dating violence: A review of risk factors and prevention effort. *National Electric Network on Violence Against Women*, 1(2):1-5.
- Özcan, N.K., Günaydın, S., ve Çitil, E.T. (2016). Domestic violence against women in Turkey: a systematic review and meta analysis. *Archives of Psychiatric Nursing*, 30(5), 620-629.
- Özkan, M. (2019). *Flört şiddetini önlemeye yönelik sivil toplum çalışmalarına dair bir değerlendirme: Flört şiddeti deneyimlerinden öneriler*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi, Lisansüstü Programlar Enstitüsü, İstanbul.
- Öztürk, M.ve Gökkaya V.B. (2022). Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti mağduriyetleri ile mücadele stratejileri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (32)2, 796-806.
- Polat, O. (2016). Şiddet. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(1), 15-34.
- Rohde, P., Mark T., Lewinson, P. M. ve Seeley, J. R. (1990). Dimensionality of coping and its relation to depression. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(3), 449-511.
- Sarıhan, B. (2019). *Üniversite öğrencilerinde flört şiddetinin yordayıcıları olarak bilinen çocukluk çağı travma yaşantıları ve toplumsal cinsiyetçilik özellikleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Ufuk Üniversitesi, Ankara.
- Sezgin, H. (2007). *Partneri tarafından şiddet görmüş ve kadın sığınma evinde barınan kadınların kullandıkları başatma yöntemleri ile algıladıkları sosyal desteğin ruhsal sağlıkları ile ilişkisinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.
- Shariff, S. (2005). Cyber-dilemmas in the new millennium: School obligations to provide student safety in a virtual school environment. *McGill Journal of Education*, 40(3). 457-477.
- Shorey, R.C., Stuart, G. L., ve Cornelius, T.L. (2011). Dating violence and substance use in college students: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior*, 16, 541-550.

- Shorey, R. C., Febres, J., Brasfield, H., & Stuart, G. L. (2012). Male dating violence victimization and adjustment: The moderating role of coping. *American Journal of Men's Health*, 6(3), 218-228.
- Sırım, M. (2021). *Genç yetişkinlerde flört şiddeti mağduriyeti ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide bilişsel çarpıtmaların aracı rolünün incelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kent Üniversitesi, Klinik Psikoloji Enstitü Bilim Dalı, İstanbul.
- Slootmaeckers, J. ve Migerode, L. (2018). Fighting for connection: patterns of intimate partner violence. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 17(4), 1-19.
- Stephenson, P., Martsolf, D. Ve Draucker, C. (2012). Peer involvement in adolescent dating violence. *The Journal of School Nursing*, 29(3), 204-211.
- Straus, M. A. (1979). Measuring intrafamily conflict and violence: the conflict tactics (ct) scales. *Journal Of Marriage And Family*, 41(1), 75-88.
- Straus, M. A., Hamby, S. L., Boney-Mccoy, S. Ve Sugarman, D. B. (1996). The revised conflict tactics scales (cts2) development and preliminary psychometric data. *Journal Of Family Issues*, 17(3), 283-316.
- Straus, M.A. (2004). International dating violence research consortium. prevalence of violence against dating partners by male and female university students worldwide. *Violence Against Women* 2004; 10(7): 790–811.
- Sugarman, D., Hotaling, G., (1989). Dating violence: prevalence, context, and risk markers. *Violence in Dating Relationships*, 3-32.
- Süneci, B., Say. A., Gümüştepe, B., Enginkaya, B., Yıldızdoğan, Ç. ve Yalçın M. (2016). Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti algıları üzerine bir araştırma . *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 16(1), 56-83.
- Sweete, P.L. (2019). The sociology of gaslighting. *American Sociological Review*, 84(5), 1–25.
- Şen, A.F. ve Kök, H. (2017). Sosyal medya ve feminist aktivizm: Türkiye'deki feminist grupların aktivizm biçimleri, *Atatürk İletişim Dergisi*, 13, 73-86.
- Tam, S. (2018). The awareness of Rowan University undergraduate students regarding dating violence. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Rowan University, Glassboro, New Jersey.
- Taş, G. (2016). Feminizm üzerine genel bir değerlendirme: kavramsal analizi, tarihsel süreçleri ve dönüşümleri. *Akademik Hassasiyetler*, 3(5), 163-175.

- Temple, J.R., Choi, H.J., Reuter, T., Wolfe, D., Taylor, C.A., Madigan, S., ve Scott, L.E. (2018). Childhood corporal punishment and future perpetration of physical dating violence. *The Journal of Pediatrics*, 194, 233-237.
- Toplu Demirtaş, E. ve Hatipoğlu Sümer, Z. (2022). Psikolojik, fiziksel ve cinsel flört şiddetini ölçmek: beliren yetişkinlerin flört şiddeti yaşantıları. *Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Araştırmaları Dergisi*. 4(2), 408-432.
- Tuna, M.E. (2003). *Cross-cultural differences in coping strategies as the predictors of university adjustment of Turkish and U.S. students*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tuncay, T. ve Tekin, H.H. (2021). *Sosyal Hizmet Mesleğinin ABC'si*. Ankara:Nika Yayınevi.
- Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması. (2003). Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü, Devlet Planlama Teşkilatı ve Avrupa Birliği.
- Türküm, S. (1999). İyimserlik ve stresle başa çıkma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 1-16.
- Uluocak, Ş., Gökulu, G. ve Bilir, O. (2014) Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde stratejik bir başlangıç noktası: Partner şiddeti. *International Journal of Human Sciences*, 11(2), 362-387.
- Ünal, G. (2005), Aile İçi Şiddet. *Aile ve Toplum Dergisi*, 8(2): 85-93.
- Vollrath, M., Alneas, R., Torgersen, S. (2003). Coping and MCMI-II symptom scales, *Journal of Clinical Psychology*., 59(12): 1305-1314.
- Yavuz, M.F. (2001). Cinsel saldırı olgusuna profesyonel yaklaşımda mezuniyet sonrası eğitimin etkisi, *Adli Tıp Bülteni*, 6(3), 111-118.
- Yörük Tepe, İ. (2021). Üniversite öğrencilerinin aşka ve flört şiddetine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yumuşak, A. (2013). *Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Waldrop, A.E. ve Resick, P.A. (2004). coping among adult female victims of domestic violence. *Journal of Family Violence*, 19(5), 291- 302.
- Wekerle, C. ve Wolfe, D.A. (1999). Dating violence in mid-adolescence: Theory, significance, and emerging prevention initiatives. *Clinical Psychology Review*, 19(4), 435-456.

World Health Organization (2002). World Report on Violence and Health. Ed.: Krug, E.G., Dahlberg, L.L. ve Mercy, J.A., Geneva.

World Health Organization (2010). Preventing intimate partner and sexual violence against women: taking action and generating Evidence. Geneva: World Health Organisation and London School of Hygiene and Tropical Medicine. Retrieved from https://www.who.int/violence_injury_prevention/publications/violence/9789241564007_eng.pdf

World Health Organization. (2013). Global and Regional Estimates of Violence against Women: Prevalence and Health Effects of Intimate Partner Violence and non-partner Sexual Violence. http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85239/1/9789241564625_eng.pdf

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Güvenirlik analizi sonuçları

Tablo 2: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin sosyo-demografik özellikleri

Tablo 3: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet uygulama deneyimlerinin dağılımı

Tablo 4: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddete maruz kalma deneyimleri dağılımı

Tablo 5: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin cinsiyet değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 6: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin ekonomik durum değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 7: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin öğrenim durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 8: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile yaş değişkeni arasındaki ilişkinin incelenmesi

Tablo 9: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin partnerlerinin öğrenim durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 10: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimlerinin partnerlerinin ekonomik durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 11: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin cinsiyet değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 12: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin ekonomik durum değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 13: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin öğrenim durumu değişkeni bağlamında incelenmesi

Tablo 14: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin başetme stratejilerinin öğrenim durumları değişkeni bağlamında incelenmesi (devamı)

Tablo 15: Flört ilişkisi sürecindeki bireylerin şiddet davranışı deneyimleri ile başetme stratejileri arasındaki ilişkinin incelenmesi

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Şiddet tipleri

EKLER

EK 1:Etik Kurul Onay Formu

T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU
KARARLARI

TOPLANTI TARİHİ : 10.11.2021
TOPLANTI NO : 2021/10

Karabük Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu toplanmış ve aşağıdaki kararı almıştır.

Karar 14:

22/10/2021 tarihli Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN'in Etik Kurul form ve ekleri görüşüldü.

Karabük Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN danışmanlığında yürütülen “**Flört İlişkisi Sürecindeki Bireylerin Şiddet Davranışı Deneyimleri ve Başetme Stratejilerinin İncelenmesi**” konulu çalışma kapsamında uygulanmak üzere ekte sunulan çalışmanın etik kurallara uygunluğu oy birliği ile kabul edilmiştir.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Elif Çepni', written over the printed name and title.

Prof. Dr. Elif ÇEPNİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Başkanı

Ek 2: Sosyo-Demografik Bilgi Formu

1) Cinsiyetiniz

a.	Kadın
b.	Erkek

2) Yaşınız

3) Öğrenim durumunuz

a.	İlköğrenim ve daha az
b.	Ortaöğrenim
c.	Lise
d.	Önlisans
e.	Lisans
f.	Lisansüstü

4) Ekonomik durumunuz

a.	Kötü
b.	Orta
c.	İyi

5) Partnerinizin cinsiyeti?

a.	Kadın
b.	Erkek

6) Partnerinizin öğrenim durumu

a.	İlköğrenim ve daha az
b.	Ortaöğrenim
c.	Lise
d.	Önlisans
e.	Lisans
f.	Lisansüstü

7)Partnerinizin ekonomik durumu

a.	Kötü
b.	Orta
c.	İyi

8)Duygusal birlikteliğiniz ne kadar süredir devam ediyor?

9)Duygusal birlikteliğiniz sürecinizde partneriniz ile aranızda şiddet durumu yaşandı mı, yaşandı ise hangi şartlarda şiddet durumu ortaya çıkıyor?

a.	Şiddet durumu yaşanmadı
b.	Partnerim alkol/madde etkisi altında iken
b.	Kıskançlık sebebi ile
c.	Anlaşmazlık durumunda
c.	Diğer (belirtiniz)

10)Şiddet durumu yaşandı ise sonrasında nasıl bir yol izlediniz?

a.	Şiddet durumu yaşanmadı
b.	Aile üyelerimden birisine haber verdim
c.	Yakın arkadaşlarıma haber verdim
d.	Kolluk kuvvetlerine haber verdim
e.	183 İhbar hattı ile durum hakkında şikayetçi oldum
f.	Diğer

Ek 3: Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği 2 (CTS 2)

Bir ilişki içerisinde bulunan çiftlerin, farklılıklarından kaynaklanan nedenler dolayısıyla tartışmalar yaşadıkları görülmektedir. Çiftler, bu gibi durumları çeşitli şekillerde çözmeye çalışmaktadır. Aşağıdaki listede çiftler arasında farklılıklar ortaya çıktığında ortaya çıkabilecek durumlar listelenmektedir. Lütfen aşağıdaki listede belirtilen maddeleri son 12 ay içerisinde ne sıklıkla deneyimlediğinizi işaretleyiniz. Eğer maddelerde belirtilen durum geçtiğimiz yıl değil de daha önceki yıl gerçekleştiyse son bir yıldan daha önce seçeneğini seçiniz.

	1 kez	2 kez	3-5 kez	6-10 kez	11-20 kez	20'den fazla kez	Son bir yıldan daha önce	Hiç
1. Erkek/Kız arkadaşım ile görüş ayrılığımız olmasına karşın ona ilgi gösterdim.								
2. Erkek/Kız arkadaşım ile görüş ayrılığımız olsa bile bana ilgi gösterdi.								
3. Erkek/Kız arkadaşım ile anlaşamadığımız konularda beni rahatsız eden durumu ona açıkladım.								
4. Erkek/Kız arkadaşım da bana açıkladı.								
5. Erkek/Kız arkadaşım bana hakaret ya da küfür etti.								
6. Erkek/Kız arkadaşım bana hakaret ya da küfür etti.								
7. Erkek/Kız arkadaşım bana onu yaralayabilecek bir eşya fırlattım.								
8. Erkek/Kız arkadaşım bana, beni yaralayabilecek bir eşya fırlattı.								
9. Erkek/kız arkadaşımın kolunu burktum ya da saçını çektim.								
10. Erkek/kız arkadaşım da benim kolumu burktu ya da saçımı çekti.								
11. Kavgamızın sonucunda vücudumda incinme, çürük ya da ufak kesikler oldu.								

12. Kavgamızın sonucunda erkek/kız arkadaşımın vücudunda incinme, çürük ya da ufak kesikler oldu.								
13. Herhangi bir durum/olay karşısında erkek/kız arkadaşımın duygularına saygı gösterdim.								

14. Herhangi bir durum/olay karşısında erkek/kız arkadaşım benim duygularıma saygı gösterdi.								
15. Erkek/Kız arkadaşımı ittim ya da sarstım.								
16. Erkek/Kız arkadaşım beni itti ya da sarstı.								
17. Erkek/Kız arkadaşıma silah ya da bıçak çektim.								
18. Erkek/kız arkadaşım bana silah ya da bıçak çekti.								
19. Erkek/kız arkadaşımı şişko ya da çirkin diye çağırdım.								
20. Erkek/Kız arkadaşım beni şişko ya da çirkin diye çağırdı.								
21. Erkek/kız arkadaşıma ait herhangi bir eşyaya zarar verdim.								
22. Erkek/kız arkadaşım bana ait herhangi bir eşyaya zarar verdi.								
23. Erkek/kız arkadaşımın boğazını sıktım.								
24. Erkek/kız arkadaşım benim boğazımı sıktı.								
25. Erkek/kız arkadaşıma karşı sesimi yükselttim/bağırdım.								
26. Erkek/kız arkadaşım bana karşı sesini yükseltti/bağırdı.								
27. Erkek/kız arkadaşımı duvara vurdum/çarptım.								
28. Erkek/kız arkadaşım beni duvara vurdu/çarptı.								
29. Erkek/kız arkadaşıma aramızdaki sorunu çözebileceğimizden emin olduğumu söyledim.								
30. Erkek/kız arkadaşım bana aramızdaki sorunu çözebileceğimizden emin olduğunu söyledi.								

31. Erkek/kız arkadaşımı dövdüm.								
32. Erkek/kız arkadaşım beni dövdü.								
33. Erkek/kız arkadaşımı zorla alıkoydum.								
34. Erkek/kız arkadaşım beni zorla alıkoydu.								
35. Tartışma sırasında odayı, evi ya da bulunduğumuz mekanı terk ettim.								
36. Tartışma sırasında odayı, evi ya da bulunduğumuz mekanı terk etti.								
37. Erkek/kız arkadaşıma tokat attım.								
38. Erkek/kız arkadaşım bana tokat attı.								
39. Anlaşamadığımız bir durumda alttan alarak ona uzlaşmayı önerdim.								
40. Anlaşamadığımız bir durumda alttan alarak bana uzlaşmayı önerdi.								
41. Erkek/kız arkadaşımı kötü bir sevgili olmakla suçladım.								
42. Erkek/kız arkadaşımı beni kötü bir sevgili olmakla suçladı.								
43. Erkek/kız arkadaşımı üzme için bir şey yaptım.								
44. Erkek/kız arkadaşım beni üzme için bir şey yaptı.								
45. Erkek/kız arkadaşımı dövmek ya da ona bir eşya fırlatmakla tehdit ettim.								
46. Erkek/kız arkadaşım beni dövmek ya da bana bir eşya fırlatmakla tehdit etti.								
47. Erkek/kız arkadaşım ile kavgamızdan dolayı bedenimde ertesi gün de devam eden fiziksel acı hissettim.								
48. Erkek/kız arkadaşım ile kavgamızdan dolayı bedeninde ertesi gün de devam eden fiziksel acı hissetti.								
49. Erkek/kız arkadaşımı tekmeledim.								
50. Erkek/kız arkadaşım beni tekmeledi.								

51. Yaptığımız bir tartışma sonrasında erkek/kız arkadaşımın getirdiği barış önerisini kabul ettim.								
52. Yaptığımız bir tartışma sonrasında erkek/kız arkadaşım getirdiğim barış önerisini kabul etti.								

Ek 4: Kısa Form Başetme Ölçeği

Lütfen aşağıdaki seçeneklerden sizin için en uygun olanları seçiniz.

	Asla	Çok az	Orta derecede	Çoğunlukla böyle
1. Sorunlarım hakkında bir şeyler yapmak için çabalarımı yoğunlaştırıyorum.				
2. Dinimde ya da manevi inanışlarımda huzur bulmaya çalışıyorum.				
3. Sorunlarımla ilgili ne yapacağım konusunda bir strateji geliştirmeye çalışıyorum.				
4. Sorunlarımla ilgili başka insanlardan tavsiye ya da yardım almaya çalışıyorum.				
5. Zihnimi dağıtmak için çalışmaya ya da başka uğraşlara yöneliyorum.				
6. Daha olumlu görünmesi için sorunlarımı başka bir açıdan görmeye çalışıyorum.				
7. Sorunlarımın gerçekliğini kabul ediyorum.				
8. Sorunlarımla dalga geçiyorum.				
9. Olumsuz duygularımı açığa çıkartan şeyler söylüyorum.				
10. Sorunlarımla ilgilenmeye çalışmaktan vazgeçiyorum.				
11. Yaşadığım şeyler hakkında kendimi suçluyorum.				
12. Dua ediyorum, ibadet vb. şeyler yapıyorum.				
13. Başka birisinden anlayış ve teselli görüyorum.				
14. Yaşadıklarımı aşmaya yardımcı olsun diye alkol ya da ilaç alıyorum.				
15. Sorunlarım olduğuna inanmayı reddediyorum.				
16. Yaşananlar içinde olumlu olanlarına bakıyorum.				
17. Mevcut durumumu daha iyi hale getirebilmek için harekete geçiyorum.				
18. Sorunlarımla birlikte yaşamayı öğreniyorum.				

19. Sorunlarım hakkında daha az düşünebilmek için bir şeyler yapıyorum. <i>Sinemaya gitmek, televizyon izlemek, okumak, hayal kurmak, uyumak ya da alışveriş yapmak gibi.</i>				
20. Sorunlarımla ilgili hangi adımları atmam gerektiği konusunda ciddi bir şekilde düşünüyorum.				
21. Sorunlarımla ilgili şakalar yapıyorum.				
22. Başkalarından duygusal destek alıyorum.				
23. Olumsuz hislerimi ifade ediyorum.				
24. Sorunlarımla başetme çabasından vazgeçiyorum.				
25. Kendi kendime “bu gerçek değil” diyorum.				
26. Kendimi daha iyi hissetmek için alkol, ilaç vb. alıyorum.				
27. Kendimi eleştiriyorum.				

ÖZGEÇMİŞ

Gamze Nur CAFEROĞLU, 2014 yılında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Hizmet bölümünde başladığı lisans eğitimini 2018 yılında tamamlamıştır. 2019 yılında Karabük Üniversitesi Sosyal Hizmet Anabilim dalında başlamış olduğu yüksek lisans eğitimi halen devam etmektedir. 2020 yılı itibariyle İstanbul Kağıthane Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünde Sosyal Çalışmacı olarak görev yapmaktadır.